

V nedeljo 6. avgusta, v ul. Alsina 2832, velika jugoslovanska prireditelja

SLOVENSKI LIST

CORREO ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 1551

Dirección y Administración: GRAL. CESAR DIAZ 1657, U. T. 59 - 3667 - Bs. Aires.

Periódico de la Colectividad Yugoslava

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

AÑO (Leto) X.

BUENOS AIRES, 4 DE AGOSTO (AVGUSTA) DE 1939

Núm. (Štev.) 131

NAROČNINA: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.-; za pol leta 3.50. Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

Tekma Nemčije in Italije na Balkanu

Kot smo lahko predvidevali, tako je tudi v resnici, namreč, da Italija in Nemčija le nista tako veliki prijateljici, kot se na zunaj kažeta. Italijansko časopisje te dni o tem dovolj jasno in razumljivo piše.

Mussolinijev "Giornale d'Italia" piše, da bi bila Italija najmočnejša velesila na Balkanu, če pridobi tudi Jugoslavijo na svojo stran. Istega mnenja pa je po drugi strani tudi Nemčija, ki je napela vse sile, da Jugoslavijo ne samo politično, marveč tudi gospodarsko priklene nase. Mussolini je ravno vsled tega ponudil znano prijateljstvo Jugoslaviji, da bi jo imel kot za predstražo napram Nemčiji. Jugoslavija je seveda ponujeno "dobro sosedstvo" Italije, pod pogojem, da drugače kot doslej postopa z jugoslovansko narodno manjšino na Primorskem, kar so v Rimu obljubili, a doslej še ne izvršili, sprejela, ker je pač pri tem iskala tudi svoje lastne varnosti. Kot poročajo, ima nemški konzulat v Mariboru triindvajset uradnikov. Čemu toliko? Odgovor ni težak, če vpoštevamo nemško propagando na štajerskem in v ostali Sloveniji do Trsta. Se dobijo tudi, ki tej propagandi, bodisi vsled nevednosti ali za denar, nasedejo, vendar je večina slovenskega naroda odločna proti katerikoli tujim nameram, ter je pripravljen naš narod svojo težko pridobljeno svobodo tudi z orožjem braniti.

Ko je Italija po umoru kralja Aleksandra spoznala, da se Jugoslavija vključ v hrvatskemu vprašanju ne da razbiti, je, kot smo prej rekli, ponudila prijateljstvo Jugoslaviji. Tedaj pa so poizkusili srečo v Nemčiji, ki podtalno netijo in podpirajo nezadovoljstvo Hrvatov, ker bi z njihovo "osamosvojitvijo" dobili preko Slovenije prsto pot do Trsta, Hrvate same pa bi deli pod "pokroviteljstvo" kot so Slovaško. Mussolini bi pri tem res lahko morda računal na Dalmacijo, a je baje prišel do prepričanja, da je Italiji močna Jugoslavija veliko bolj koristna kot pa razkosana in bi tudi Dalmacija ne odtelala nemške ekspanzije do Jadranskega morja, ki bi jo najbolj Italija sama občutila.

Iz Pariza poročajo, kjer se je pred kratkim mudil Mačkov zaupnik, da je do sporazuma med Hrvati in Srbi dejansko že prišlo, manjka samo še pristanka princa Pavla, ki se sedaj mudi v Londonu. Prihajajo pa seveda sem čez Ocean tudi čisto nasprotna poročila, da je Maček pripravljen sprejeti nemško pokroviteljstvo in da zahteva popolno ločitev Hrvatske od Jugoslavije. Tem zadnjim poročilom v izseljenstvu pri najboljši volji ne moremo verjeti, ker vemo, da takih gluposti nobeden v Jugoslaviji, najmanj pa vodja Hrvatov, ni zmožen niti misliti kaj šele podpirati.

V Italiji sicer ne pišejo, kar je razumljivo, o nacistični "podjetnosti" v Jugoslaviji, a spet ugotavlja v začetku omenjeni list, da je Jugoslavija znala vpoštevati zgodovinski moment ter razumela politiko osi Rim-Berlin in njeno približevanje, brez da bi se ji zdelo potrebno skrivati pod dežnik velikih demokracij. Z drugimi besedami bi se reklo: Jugoslavija je razumela, čemu se Italija veže z Nemčijo in se ji zato ni zdelo potrebno bati Italije ter iskati pomoči pri Franciji in Angliji.

"Giornale d'Italia" piše tudi, da sta Francija in Anglija vse poizkusili, da bi popolnoma pridobili na svojo stran Balkan, posebno na Bolgarskem da sta bili napeli vse sile,

Nemčija in Italija se pripravljata za podjarmljenje Afrike

V Evropi najbrže, vsaj to leto, še ne bo vojne. Sicer se vse države blazno oborožujejo ter pripravljajo na medsebojno krvavo obračunavanje, a položaj je tako zelo zapleten in kočljiv, da do vojne v Evropi skoro ne more priti.

Angleži so dolgo upali in k temu potom svoje zvite diplomacije tudi sami pomagali, da bi se zapletli v vojno Nemčija in Rusija. A v Moskvi in Berlinu niso tako kratkovidni, da bi ne videli, kdo bi od tega želel največ dobička. Res je, da sta bila Italija in Nemčija, ki se jima je pridružil tudi Vatikan, skušali organizirati "protikomunističen" pakt, a je žalostno propadel, ker pri ljudstvih v demokratičnih državah ni akeija dobila odmeva, ker je pač takoj spoznalo, kaj pravzaprav Nemčija in Italija zasledujeta. Rusija sama proti kateri je bil protikomunističen pakt napravljen, se ni preveč o tem vznemirjala ter so njeni trgovinski in diplomatski stiki ostali slej ko prej nespremenjeni napram vsem državam.

Lansko leto je bila vsa Evropa alarmirana glede sudetskega vprašanja, in je potem sledila okupacija cele Češke in Moravske. Letos pa je sporna točka osredotočena na Gdansku, in pravi Hitler, da ga bo tako ali tako priključil Nemčiji, a ga je Poljska pripravljena z orožjem braniti, ker noče nemškega vratarja pri svoji zunanji trgovini, ker bi bila s tem njena neodvisnost zapечатena in bi bila Poljska pravzaprav gospodarsko dvisna od Nemčije ter deležna približno enake usode kot Češka in Slovaška.

Naj se zasuka politične razmere tako ali tako, eno je gotovo, da samo radi Gdanska Nemci ne bodo sprožili vojnega požara, a tudi Angleži in Francozi bi samo radi Poljske ne šli v boj proti Nemčiji in tudi morebitne pogodbe v Moskvi ne bodo podpisali samo glede tega vprašanja niti sovjeti niti Francozi in Angleži, kajti oboji imajo dalekosežnejše cilje. Nesporazumljenje obstoja edino v tem, da cilj ni pri vseh enak. Medtem ko Anglija zasleduje zgolj kramarske cilje, imata Francija in Rusija tudi narodne obrambne, ter zadnja še posebej ideološke razloge, ki jima branijo sklepati zgolj priložnostne pogodbe.

kar pa da se jima ni posrečilo. Tudi za Grčijo in Turčijo da bi bilo veliko koristnejše, če bi iskali dobrih odnosov z Italijo, ki je njuna najbližja sosedna in velesila na Sredozemskem morju.

Iz vsega prej navedenega sklepamo, da bi Italija rada dobila vodilno mesto na Balkanu in da se za isti cilj žene tudi Nemčija. Ker je Italija gospodarsko šibkejša od Nemčije upa v nadomestilo pa več zaupanja v balkanskih državah, ki bi pomagalo do boljsega medsebojnega sodelovanja ter dovoljni in naravni utež proti Nemčiji, ki bi branil tudi njo samo.

"Balkan balkancem" je geslo balkanskih narodov. In če s tem dejstvom resno računa Mussolini, njegovo prizadevanje za mir in sodelovanje s sosednimi balkanskimi državami gotovo ne bi ostalo brez uspeha. In tudi kar se Jugoslavije tiče, po našem mnenju, lahko zanesljivo računa na njeno dobro sosedstvo, a ne prej, dokler ne da naši narodni manjšini na Primorskem popolno enakopravnost ter kulturno, narodno in gospodarsko svobodo.

Če bi se šlo zgolj radi angleških obljub, ki jih je dala Poljski, bi Hitler brez dyoma že izvršil svojo namero glede Gdanskega, a je moskovska "Pravda" namignila, da bodo sovjeti šli na pomoč Poljski, če bi bila napadena. Hitler pa je izjavil, da sile nima namena rabiti, ker se da vse na miren način poravnati in obenem vodi Nemčija tajne dogovore z Rusijo. Diplomatični boj med Anglijo in Nemčijo se vrši v Moskvi. V vsakem slučaju; če pride do pogodbe v Moskvi, jo bo morala Anglija drago plačati in če ne pride, pa še dražje. To so neizogibne posledice angleškega popuščanja. Prizadet bo seveda predvsem angleški kapital, kar nas ne žalosti.

Kot smo že v zadnji številki povedali, Hitler in Mussolini najbrže ne bosta tvegala osvojevalne politike v Evropi, čeprav nekateri poročevalci v tem trdovratno vztrajajo, ker bi s tem spravile svoje lastne režime v nevarnost. Pač pa bosta usmerila osvojevalno politiko tja, kjer upata na uspeh. In to je Afrika.

Italija si je z okupacijo Abesinije pripravila teren za nadaljne ak-

cije. Iz Etiopije in Libije ji bo zelo lahko prirediti z vojno operacijo proti Egiptu in Sudanu ter v druge angleške dominijone. Italija je dejala, da mora Francija tudi iz Džibutija ven, ker da noče imeti francoskega vratarja v svoj imperij. Tuniz ni toliko v nevarnosti, čeprav je bil italijanski tisk svoj čas dvignil vsled te francoske kolonije precej prahu.

Hitler si je od Mussolinija izposloval prosto luko v Trstu, od kjer je za Nemčijo najbližje izhodišče na morje v Afriko. In kot smo poročali, nemški generali so že tudi bili na ogledih v Afriki. Možno je tudi dejstvo, da če general Franco ne bo mogel ugoditi vsem upnikom: Angležem, Francozom, Nemcem in Italijanom, da se bosta Hitler in Mussolini zadovoljila z njenimi kolonijami.

Motil pa bi se kdor bi mislil, da Afrikanec nimajo nobenega smisla za lastno svobodo in samostojnost. Imajo, a so podrejeni raznim evropskim državam, ki se jih ne morejo odkrižati, čeprav so že večkrat poskušali.

Vojna epidemija je objela vsa plemena: bela, rumena in črna. Ali je na potu k narodni, socialni in gospodarski svobodi in enakopravnosti, pa je še le vprašanje, ki nima jasnih horizontov.

Tri vprašanja

Spodaj napisani članek je priobčilen na uvodnem mestu ljubljanski "Slovenec". Ker se nam zdi zelo značilen in primeren, ga prinašamo tudi našim čitateljem:

Slovenci se zavedamo, kako velika vprašanja nam postavlja sedanjí trenutek zgodovine. Dobro vemo, da bodo izkušnje sedanjih in prihodnjih dni zdržali samo narodi, ki bodo moralno strnjeni v skrajni odločnosti, znali ohraniti svoje narodne vrednote v skladu z omiko vsega sveta, ki se bori za dostojanstvo človeka in njega vreden družabni red. Vse svoje navedene sile, s katerimi smo si do sedaj v svojih političnih borbah na znotraj in na zunanaj, v svojem trudu za visoko kulturno raven vsega našega naroda in za gospodarsko osvoboditev in okrepitev ljudstva prizadevali postati enakovredni in enakopravni s svojimi sosedi, bomo morali od sedaj napeti do skrajnih mej. To je naloga, ki jo bomo morali v tistem času, izpolniti temeljito na vseh področjih našega narodnega življenja.

V to se usmerja danes vsa naša javnost in od vseh strani se razlegajo glasovi, ki oznanjajo zahtevo po taki usmeritvi in čim zgoščenejšem stvarnem delu za narod. Klic po spravi, sporazumu in slogi v državi izvira iz zavesti, kako nujno nam je treba resnično močne skupnosti, v kateri nam bo mogoče čim uspešnejše delati za svoj lastni narod, da ga okrepimo navedeno in gnotno po ljudski samoupravi, ki edina more sprostiti vse naše sile, da bo v našo korist, obenem pa v skupni prid države. Sporazum ne more pomeniti nič drugega, kakor sodelovanje med državo in njenimi deli v popolni vzajemnosti, v kateri vsak dobi, kolikor mu gre v pravičnem sorazmerju do tega, kar on skupnosti žrtvuje; sporazum more biti le za celoto in ne proti njej, kakor mora celota delati za vse svoje ude in ne proti njim. To enostavno resnico je treba ponavljati zato, ker je samopridnost in samopašnost to vprašanje predstavljala vse do nedavna ravno narobe, kakor ji je to šlo v račun. Če smemo iz izjav, ki jih slišimo od

vseh strani prav iz vseh političnih taborov pa iz merodajnih mest, kakor iz množice, sklepati, da se je miselnost v tem oziru temeljito spremenila tudi tam, kjer je bila do sedaj čisto nasprotna ali pa potlačena in speljana v krivo smer, potem smemo, če bodo besedam sledila dela, upati, da bo najneobhodnejši pogoj za narodno obnovitveno delo tudi med nami končno izpolnjen in da bo pot za dvig in razmah ter za okrepitev našega narodnega duha v ustvarjajočem in obrambnem delu popolnoma prosta.

Kar se tiče narodnoobrambnega dela, ki se je poživilo z občudovanja vredno energijo, najboljšo voljo in v duhu čisto prirodne vzajemnosti, ki je to življensko važno delo za slovenski narod v usodnem času naše zgodovine zahteva, je treba paziti, da se ne bi, kakor do sedaj premnogokrat, ustavilo pri donečih frazah, pri šovinističnih pretiravanjih in nesmotnih ali protislotnih krivih zamahih, in da bi na drugi strani, če se res načne pri koreninah, ne bilo prepuščeno ljudem in elementom, ki jim tudi narodne vrednote služijo le v lastni, ne pa obči prid. Imamo nekaj prav kričečih primerov v našem malem narodu, kako so se začele "nacionalne" akcije, ki so služile samo za zastor, za katerim so spret-ni poslovilniki z narodnim premoženjem, ki je šlo v desetine milijonov, špekulirali v korist svojim žepom, dokler se ni vse skupaj podrla, dočim so ti "reševalci naroda" odnesli svoje lepe dobičke na varno, narodni nasprotnik pa se je od sreča smejal lahkovernim Slovincem, odrešenim od lastnih sorojakov svojih krvavo zasluženih prihrankov v škodo vsega naroda. Tudi je treba narodnoobrambne akcije začeti tam, kjer je res potreba. Tako na primer imamo v Sloveniji celo vinorodno pokrajino z izključno slovenskim prebivalstvom, ki ni tik na meji, pa je po 75% v rokah neslovenske, deloma celo v tujini bivaajoče veleposeti, ki še danes, kakor pred sto in stoletji izžema nečloveški trud našega viničarja, živčega v strahotnih socialnih in moralnih razmerah, pa ni niti stanovsko organiziran, ni

ti ni organizirano tam slovensko vinogradništvo, kolikor ga je. Takih primerov, čeprav niso tako zelo kričeči, je gotovo še precej in da tu ne pomagajo visokodoneče narodne fraze, je na dlani, kakor v vseh teh primerih tudi nič ne pomagajo, ampak le škodujejo iz gole čustvenosti izvirajoče akcije, marveč le načrtno in pozitivno obrambno gospodarsko protidelo, naslonjeno na krščansko pravičnost.

Gospodarsko in socialno izboljšanje položaja našega malega kmeta in delavca pa mora biti oprto na navedenem ozdravljenju našega narodnega telesa, ki v naši kritični dobi čedalje bolj krvavi iz mnogih ran v tem oziru. Tudi pri nas kriči vprašanje napredujočega številčnega upadanja našega itak maloštevilnega naroda, bega kmetijskega ljudstva z zemlje, zastrupljanja rodu za rodovi z alkoholom, ki poneumnjuje in slabi čedalje večji odstotek ljudstva in goji tla za manjvredne in zločinske ter občestvu škodljive ali brezbržne in neznajne elemente. Treba, nujno je treba, da se tudi državna politika iz reševanja izključno političnih vprašanj usmeri čedalje bolj ne samo v gospodarska in socialna, ampak v isti meri z enako energijo v navedeno ozdravljanje ljudstva, za kar so do sedaj centralne oblasti bile čudovito slepe, oziroma so se omejevale zgolj na fizično oziroma higiensko platt ega vprašanja. Upajmo, da bo tudi v tem oziru storjen velik korak naprej, če se razširi in poglobi ljudska samouprava, ki je tem vprašanje bližja in jih more tudi smotnejše in uspešneje reševati.

Zavest, kaj nam nalaga čas in potrebe našega narodnega življenja v težkem in zapletenem položaju, je tu: treba je le še — dela.

Resnica o Madžarih

Mnogi grešijo ako mislijo, da so Madžari mongolske krvi. Tako jim je jezik skoro devetdeset od sto podobno, ki so ga dali Madžarom Finci, Avari, Huni in pravi, današnji Bolgari a zadnje že v morju slovanstva, ki naravno ni mogel ostati čist. Pregrešil bi se vsak, ki bi trdil, da ima madžarski jezik več kot deset od sto svojega.

Še za časa Arpada, Madžari niso bili čisto Mongoli. Med sedmimi vojvodi in nasledniki je bilo veliko številno Slovanov, ki so medsebojno slovenski govorili. Že takrat ni bilo mogoče govoriti o čistokrvnih Madžarih, a pozneje je bil še bolj čuden položaj. Posebno Slovaki so zelo pomešani z Madžari tako, da od madžarskih velikih mož ni nobeden Madžar. Njihovi največji borci kot Kossuth, Rakoci in mnogi drugi, so bili Slovaki. Deak (Djak), Jokai, Petafi (Petrovič), Granj (Zlatičič), Bočkai, Miksat in drugi so popolni Slovani. Nimajo prvaka ki bi ne bil naše krvi. In tudi sedaj so vsa njihova imena čisto slovaška. Ako bi Madžari dokazali sedaj, po smrti grofa Apónija, tega velikega madžara, da ima deset procentov rasne madžarsčine, bi se vsi smejali. Madžarski tisk seveda trdi drugače in tudi svet je drugače poučen. Tej mednarodni lažni agitaciji ne gre v račun, če se pove resnično stanje o Madžarih.

Naša dolžnost je, da o Madžarih povemo resnico in pred to ne sme nikdo kloniti. Kadar bodo Madžari spoznali svoje stare pogrške, tedaj pridejo k nam kot bratje in ne kot neprijatelji. In mi jih hočemo tedaj z našo veliko slovensko dušo sprejeti in zaščititi v življenskem obstoju.

Nemanja Pavlovič, Beograd.

Argentinske vesti

PONAREJEVALCI ZDRAVIL

Kot smo že poročali, so bile oblasti prišle na sled čedni družbi ponarejevalcev zdravil. Te dni je bila nad njimi zrečena ostra obsodba ter so jih občutno tudi denarno kaznovali.

Prišli so že večkrat na sled tudi drugim ponarejevalcem živil, kruha, mleka, vina in vsega, kar se ponarediti da, in še največ dobička pa seveda donajajo kake zdravilne kroglice in podobno, ki jih ne stane drugega kot propaganda v listih. Ljudje pa navadno brez premisleka nasedajo vsaki kričeči reklami.

V BLAZNICO SO GA POSLALI

Nikolaj Ignace, po rodu Bolgar, je večkrat pisal državnemu predsedniku o njegovih znanjstvih, ki je aparat, s katerim je mogoče na veliko daljavo usmrtiti živa bitja. Ker Ignace na njegova pisma ni prejel odgovora, je pisal nazadnje dr. Ortizu grozljivo pismo. V tem pismu pravi izumitelj, če država ne sprejme njegovega aparata in ga denarno ne podpre, da bo mogel svoj izum izpopolniti, bo svoj aparat "žarke smrti" uporabil proti samemu dr. Ortizu. Z ozirom na to grožnjo ga je sedaj policija aretirala in ga dala v norišnico.

STAR VETERAN UMRL

V Cordobi je te dni umrl ordonanc in trobentač generala Roke, Manuel Acosta. Živel je nazadnje v največji revščini. Star je bil okrog 100 let.

LJUDOŽRCI V PUNTA LARA

Laplatska policija je dobila obvestilo, da je v Punta Lara zbranih več ljudi, ki so najbrže ljudožrci, ker kuhajo človeško glavo, da jo bodo požrli. Policija se je res takoj podala na lice mesta ter je tam našla študente, ki so pripravljali okostnjake za študij.

DR. ORTIZ SI JE OGLEDAL DELA NOVEGA MOSTU

V ponedeljek si je ogledal državni predsednik, dr. Ortiz v družbi ministra javnih del in ravnatelja državnih cest, novi most, ki bo vezal buenosairesko mesto z Avellanedo.

Dr. Ortiz se je o teh delih zelo laskavo izrazil.

QUEIPO DE LLANO NE BO POSLANIK V BUENOS AIRESU

Kakor že znano, delajo generali v Španiji vodji Francu velike preglavice. Generali nikakor nečesto privolijo, da bi prišla Španija preveč pod upliv Nemčije in Italije. Med temi protivnimi generali stoji v prvi vrsti general Queipo de Llano, načelnik drugega vojaškega okrožja in mož, ki ima skoro vse vojaštvo na svoji strani. Da bi se pa Franco rešil nevarnega nasprotnika, ga je imenoval za poslanika v Buenos Airesu, s katerim imenovanjem je bila zadovoljna tudi argentinska vlada. Queipo de Llano pa ni hotel o tem ničesar vedeti ter mesta ni sprejel. Izjavil je, da ga Španija potrebuje doma. Sedaj pa iz Seville poročajo, da bo šel v Italijo v važni vojaški misiji.

ANGLESKE KNJIGE ZA ARGENTINSKE KNJIŽNICE

Angleška vlada je darovala za tukajšnje ljudske knjižnice veliko število znanstvenih in drugih knjig.

ZASEDANJE SENATA

Senat je v torkovem zasedanju razpravljalo o zakonu št. 9688, ki zadeva odškodnino za poškodbe na delu. Vsi tozadevni predlogi so bili vzeti na znanje, na glasovanje pa niso prišli, ker ni bila seja sklepna.

Senator Rothe je predlagal, da se povabi poslansko zbornico, da bi imela v času, ko se bo nahajal državni predsednik republike Uruguaya v Buenos Airesu, ki ima v nekaj dneh dospeti v Argentino na oficialni poset, slavnostno zasedanje. Predlog tega senatorja je bil enoglasno sprejet.

Predsednik Baldomir dospe najbrž 10. t. m.

PREDOR BODO ZAPRLI

Ravnateljstvo andske državne železnice je sklenilo zapreti predor, ki gre skozi Ande, ker ne nudi dovolj varnosti za javni promet.

DEKLETA BODITE PREVIDNA

Dekleta, ki so že sita vednega garanja in sitnarenja gospodinj, si želijo, da bi se čimprej tega osvobodile, kar je čisto razumljivo. Zato ni čuda, če bi se rada poročila in tako postale samostojne gospodinje. Premalo pa pri tem pomislijo, kdo je tisti, s katerim se nameravajo poročiti. Predvsem velja to že za starejša dekleta. Prvemu, ki ji zna lepo pihati na srce in ji obljubi zakon, se mu obesi na vrat. Mogoče ga pozna le nekaj dni navidezno, kdo je pa prav za prav njen ženin, tega pa niti od daleč ne ve. Niti ne ve kako se piše ali kako mu je ime. V njeni vroči želji dobiti moža in njeni zaslepljenosti ne pomisli, da je to mogoče kak slepar, ki mu njeni denarji dišijo. Zaradi te nepremišljenosti se je že marsikatera bridko kesala. In tak slučaj je bil tudi zopet te dni.

Julia Suarez se je večkrat srečala z nekim Angelom Rodriguezem, starim 48 let. Seveda, on je tako trdil, da se piše, in da je njen rojak. Če pa je to resnica, je pa drugo vprašanje. Julia, ki ji je 43 let, mu je pač verjela. Poroka bi se imela vršiti 26. julija. Nekaj dni pred poroko pride k njej in ji reče, da nemudoma potrebuje denar za trgovino, ki jo ima nastaviti in s tem bosta imela zasigurano lepo bodočnost. Lahkoverna Julia mu je izročila 4000 pesičkov, katere je nanišljeni Rodriguez lepo pobasal in izginil. Zadevo je sedaj opeharjena Julia sporočila policiji, da poišče Rodrigueza. Ponavadi pa tudi policija takega tička težko najde, ker opeharjena dekleta ne vedo navesti niti bolj natančnejših podatkov.

Zato pa dekleta bodite previdna pri izbiranju ženinov in svojih težko prisluženih denarcev ne dajte pod nobenim pogojem iz rok.

DOMAČE VESTI

ŠTORKLJA

V torek zjutraj je štorklja obiskala našega rojaka Franca Gregorič iz Vogerskega pri Prvačini ter prinesla njegovi ženi Slavki prvega otroka — zdravo hčerko.

Srečnemu očetu in materi čestitamo!

ZALOSTNA SMRT NAŠEGA ISTRSKEGA ROJAKA

Ko je naš rojak Viktor Bordon, doma iz Marezig v Istri, star 36 let, peljal stavbeni gramoz iz ulice San José proti Olivosu, doletela ga je grozna smrt.

Bordon si je nabavil kamijon za prevoz. Tako je dobil tudi naročilo, da odpelje nekaj stavbenega gramaza iz ulice San José v Olivos. V torek popoldne se je napravil, da naročilo izvrši. Naložil je v omenjeni ulici gramoz in ga peljal proti Olivosu. Že ne več daleč od Olivosa, koncem ulice Santa Fe in začetkom Cabilda, pa mu gumij pri kolesu počil in kamijon je ostal na mestu skoro tik tramvajске proge. Le toliko je bilo še prostora vmes, da je tramvaj mogel mimo. Prisiljen je bil tedaj preložiti pnevmatiko. Ko je bil v dobri uri kamijon zopet pripravljen, si je hotel Bordon ogledati, če je vse v redu. Med tem je došel tramvaj, katerega je Bordon tudi videl in se mu ognil. Ni pa opazil, da takoj za njim vozi drugi tramvaj. In tako se je zgodila strašna nesreča. Nesrečnej je prišel med kamijon in tramvaj, ki sta mu napravila grozne rane, posebno na strani ob trebuhu in rebri. Končno ga je tramvaj odvel od kamijona ter ga vrgel daleč proč. Nesrečni mladenič je še parkrat zdihtil in bil je mrtev.

Nesrečni rojak je imel zemljišče na križišču ulice Cortina in avenida General Paz v Villi Devoto. Tam si je postavil tudi skromno hišico, katero je ravno nameraval povečati, pa mu je smrt načrt preprečila. Viktor Bordon je bil izredno priden fant. Vesele in živahne narave, nikogar ni užalil, zato pa je bil med vsemi, ki so ga poznali zelo priljubljen, posebno še med Devotčani.

Društvo "Ljudski Oder", čigar član je bil, je dalo njegovo truplo prepeljati v društvo, kjer mu je postavilo mrtvaški oder. Ves obdan od cvetja in vencev je ležal do četrtka. Ta dan popoldne se je vršil pogreb, katerega se je udeležilo razen članstva Ljudskega Odra tudi veliko število drugih naših rojakov iz Ville Devoto in drugod.

Pokojni zapušča v Sv. Kacijanu pri Kopru eno sestro. Druhih svojcev nima. Oče mu je umrl v Sibiriji, mati pa že pred več leti v Marezigah.

Blagi Viktor, bodi ti lahka argentinska zemlja! Tvoji žalostni sestri pa naše sožalje!

Slov. Babica

FILOMENA BENES-BILKOVA diplomirana na univerzi v Pragi in Bs. Airesu ter večletna babica v bolnišnici Juan Fernández. — Zdravi vse ženske bolezni. — Slovenske žene posebno dobro negovane.

Ordinira od 9 zjut. do 9 zvečer LIMA 1217 — BUENOS AIRES U. T. 23 - Buen Orden 3389

KROJAČNICA "GORICA"

Hočete biti dobro in vedno dobro elegantno oblečeni

Pridite v krojačnico "Gorica", kjer boste postreženi.

FRANC LEBAN
UL. WARNES 2191
(Nasproti postaje Paternal.)

"SLOVENSKI LIST"

Gral. César Díaz 1657 — U. T. 59 (Paternal) 3667 — Buenos Aires

Uradne ure od 9. do 19. ure vsak dan.

ODPOSILJAMO VAM DENAR potom tistih bank, ki imajo najugodnejši tečaj.

VAM KUPIMO papirnat denar, lire in dinarje, kjer ga prodajajo najceneje.

PRIPOROČAMO NAKUP LADIJSKIH potnih kart na zanesljivih agencijah.

POSREDUJEMO ZA SLUŽBE za moške in za ženske.

ČE KDO VE ZA KAKO SLUŽBO, naj nam takoj javi.

V KATELIKOLI ZADEVI obrnite se do nas, ki vam bomo šli na roko z nasvetom in drugače, kolikor bo v naših močeh.

AKO IZVEŠ ZA KAKO NOVIČO, ki se tiše naših ljudi, sporoči jo takoj na naše uredništvo. Sodeluj z listom.

NAROČNINO PORAVNAJ vedno točno. V nekaterih krajih vas je več Slovencev skupaj; gotovo je med vami tudi kateri, ki razume pomen tiskane besede v materinem jeziku za naše izseljence. Naj poagitira nekoliko med tovariši in rojaki za "SLOVENSKI LIST" ter naj tudi pobere naročnino in pošlje na našo upravo.

POSLUŽUJTE SE samo onih podjetij, ki oglašujejo v našem listu! S tem koristite sebi in nam obenem.

Objave poslaništva

Savič Milan iz Beograda. Podatkov nima.

Milkovič Janez iz Butoraja. Ponavadi je živel v Rosariu. Naslov ni znan.

Eržen Josip iz Ljubljane. Živi navadno v Buenos Airesu, v okraju Villa Devoto, ulica José P. Varela, številka hiše pa ni znana.

Stanković Lazar iz Stunci. Leta 1928 je prejemal pošto na naslov agencije Missler, ulica San Martin 666, Bs. Aires.

Kozmač Stjepan. Podatkov nima.

Za kratek čas

Klofuta na obroke

Sodnik: "Kolikokrat ste udarili tožitelja?"

Toženec: "Enkrat."

Sodnik: "On pa pravi, da ste ga udarili petkrat."

Toženec: "Da, ali to je bila vse skupaj samo ena klofuta. Tožitelj je namreč bolj slaboten, pa se mi je smilil in sem ga klofnil v obrokih."

Samo malo pozneje

Gost (ob desetih zvečer v kavarni): "Kaj, pri vas niti godbe nimate?"

Natakar: "O, imamo jo. Samo pozneje."

Gost: "Ob kateri uri?"

Natakar: "Tako na spomlad."

Pri čevljarju

"Že štirje tedni so minuli, odkar sem vam prinesel svoje čevlje v popravilo, a jih doslej še niste popravili! Poleg tega imate pa v izloži še napis: Na popravila lahko kar počakate!"

"No — ali morebiti niste čakali?"

CAJA NACIONAL

DE

AHORRO POSTAL

I. — VENTAJAS EXTRAORDINARIAS.

que ninguna otra institución de ahorro del país puede ofrecer a sus depositantes:

- 1.° Inembargabilidad de los depósitos, hasta \$ 5.000.
- 2.° Inembargabilidad de la propiedad urbana o rural adquirida con los depósitos, hasta \$ 10.000.
- 3.° Facilidad de operar con una misma libreta desde cualquier punto, por intermedio de oficinas de correos diseminadas en todo el país.
- 4.° Exención de franqueo de toda la correspondencia y absoluta gratuidad de los reembolsos telegráficos.

II. — VENTAJAS ESPECIALES.

que muy pocas instituciones de ahorro del país pueden ofrecer a sus depositantes:

- 1.° Garantía de la Nación sobre todas las operaciones.
- 2.° Inversión segura de los depósitos, en títulos de renta y cédulas hipotecarias.
- 3.° Fondo de garantía de los depósitos, constituido con las utilidades anuales.
- 4.° Facilidades para mujeres casadas y depositantes menores. Las primeras pueden depositar y retirar sus ahorros sin intervención del esposo; los segundos pueden efectuar depósitos libremente, retirar por sí solos hasta \$ 50 anuales, y extraer cualquier importe con autorización del representante.
- 5.° Pequeños reembolsos a la vista, hasta \$ 20, mediante "cédula para reembolsos" que se facilita a los depositantes que la solicitan.
- 6.° Depósitos mínimos, desde un peso y facilidad para ahorrar centavos mediante sistemas de boletines y alcancías.
- 7.° Aceptación de depósitos mayores, sin plazo fijo, a interés.
- 8.° Facilidades en los trámites por fallecimiento del titular, cuyos fondos se entregan directamente a los derechohabientes que acrediten vínculos de herederos forzosos (sin juicio sucesorio ni trámite judicial alguno), cuando el saldo de la cuenta no excede de \$ 5.000. En iguales condiciones se entrega directamente los fondos dejados entre hermanos, cuando el saldo de la cuenta no excede de \$ 500.
- 9.° Reintegros a domicilio, en casos de enfermedad de los titulares de cuenta, por sumas no menores de \$ 5.
- 10.° Horario excepcional, por intermedio de la Administración Central y de las oficinas de correos habilitadas.

Uprava "Slovenskega lista"

Tu vam pošiljam imena novih naročnikov, katerim izvolite poslati par številc na ogled.

Naslov:

- 1) (Ime in priimek) (ulica in štev.) (Mesto, kraj in železnica)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

(Izreži in pošli na naslov: Slovenski list, Gral. Cesar Díaz 1657 Buenos Aires.)

Vesti iz organizacij

Skupna nedeljska prireditve Slovencev, Srbov in Hrvatov

Prireditve, kakršna bo v nedeljo 6. avgusta, še ni bilo v slovenski odnosno jugoslovanski naselbini. Nastopilo bo osem slovenskih in srbohrvatskih društev, kar se doslej še ni bilo nikoli dogodilo. To je vsekar dokaz velikega kulturnega napredka v naši naselbini. Vsako društvo je doprineslo svoj del k tej skupnosti. In če bi bil to začetek več bratskega razumevanja, delovanja in složnega napredka, bi bili mi zelo veseli.

Za to prireditev vlada v naši slovenski in jugoslovanski naselbini v obče, zelo veliko zanimanje, kar je čisto umevno. Vendar je morda še kdo, ki ne ve za to prireditev.

Rojaki in rojakinje, čitatelji in čitateljice! Povabite na to prireditev vse svoje prijatelje in znance. Dokažite z vašo prisotnostjo, da umejete prizadevanje naših društev.

Ne pozabite na točnost, ker se bo pričelo s programom točno ob napovedani uri. Na točnost, ki je ravno pri nas Solvencih tako zanemarljiva, se moramo naučiti. Zato bomo začeli točno ob napovedani uri, brez vsakega ozira, vemo pa, da bi bilo vsakemu žal lepega programa, če ga bi zamudili.

Na svidenje torej v nedeljo dne 6. avgusta v dvorani ulice Alsina 2832.

PROSTOVOLJNI DAROVI ZA SREČKANJE

Nekateri člani Slovenskega doma ter prijatelji istega so darovali lepe dobrote za srečolov. Če ima še kateri namen kaj darovati, naj prinese v društvo do sobote, ali pa naj govori telefonično, da pridemo sami iskat. Prinese pa lahko v nedeljo naravnost v dvorano, a je vseeno dobro prej naznaniti telefonično v društvo, da se bo znalo ravnanje.

Društvo samo je kupilo lepe dobrote ter bo ta srečolov zelo bogat!

NAROČNIKI IN NAROČNICE

Velika večina naročnikov in naročnic je, ki so točni pri plačevanju naročnine, a vedno so nekateri, ki ne razumejo, da s svojim zanemarjanjem nas spravljajo v denarno zadrego.

Tudi novih naročnikov bi nam lahko precej pridobili, če bi se vsi naročniki in naročnice zavedali svoje naravne dolžnosti napram listu. Mi smo prepričani, da Slovenci izdajajo velike svote za neslovenske liste, četudi nam v ničemer ne koristijo. Slovenski list pa ni samo za to, da slovensko piše, marveč ima mnogo večji pomen. Danes ni dovolj samo čitati, marveč je tudi treba vsebino razumeti.

BIRMA V ROSARIU

Tem potom se opozarja vse slovenske starše, kateri imajo otroke za

birmo, da jih prijavijo v šoli na Saladillo, Laprida 5758 in sicer 6, 7, 8, 9 in 10 avgusta. Birma pa se bo vršila prve dni oktobra.

SLUŽBO IŠČEJO

Službo iščejo dva zakonska para, eden za kuharico in sobarja (mučamo) pri družini (particular) in drugi pa za kuharico in notranje nede likatno delo.

SLUŽBO DOBI

Službo dobi pri zelo dobri družini mlado dekletce staro kakih 15 let. Plača 30 pesov.

Če kdo ve za kakršnokoli delo za moške ali ženske, naj nam takoj sporoči.

Društvo "Triglav"

Slov. Dom v Rosariu

VABI

na plesno zabavo, ki se bo vršila v proslavo DEVETE OBLETNICE ustanovitve društva, v nedeljo 13. AVGUSTA, ob 5 uri pop. v ulici 1° DE MAYO 1159. Rojakinje in rojaki vljudno vas vabi ter pozdravlja ODBOR

"Rešimo mladino pred alkoholizmom"

Knjiga "Rešimo mladino pred alkoholizmom" je namenjena seveda predvsem javnim kulturnim in socialnim delavcem, ki morajo osnovati praktičen načrt po katerem bi se dosegel uspeh. A brez zanimanja države same, ne bo šlo, kajti država je in mora biti temelj vsakemu občemu prizadevanju. Vsi prej omenjeni strokovnjaki so ugotovili, kar je tu di naše mnenje, da so alkoholizma našega človeka in mladine v prvi vrsti krive gospodarske razmere, ki pa jih posameznik ne more izboljšati, marveč jih mora le država s temeljnimi načrtnimi programom.

In čeprav smo prej rekli, da je knjiga predvsem namenjena javnim kulturnim in socialnim delavcem, ki bodo morali doseči pri vladi razumevanje, če bodo hoteli uspeti in je pravzaprav to predvsem skrb države same, bi morali omenjeno knjigo čitati tudi vsi drugi, ki jim je namenjena in predvsem starši kot tudi odrasla mladina, ki zna samostojno misliti. Pravilna je povedano, da sta v vsaki vasi po najmanj dva inteligenta: učitelj in duhovnik, ki lahko v prosvetnih društvih in v cerkvi, predavata o vseh socialnih boleznih, ki grozijo vpropasti naš narod. Treba je torej zavijati roka ve in takoj iti na delo. Uspeh morda še ne bo jutri, a brez dvoma bo v bodočnosti.

Kar se tiče nas izseljencev, smo alkoholu gotovo mnogo manj podvrženi, kakor so naši v domovini. Po naših društvih in prireditvah, kjer je povsod tudi alkoholne pijače na razpolago in se tudi pleše, ni opaziti opitih ljudi ali pa v zelo redkih slučajih. Seveda k alkoholizmu še niso smatrani oni, ki se ga tu pa tam nalezejo, marveč oni, ki imajo kronično alkoholno bolezen in vsak dan čezmerno uživajo opojne pijače. Tudi teh zadnjih v izseljenstvu ni mnogo. Otroci izseljencev pa sploh ne uživajo nobenih alkoholnih pijač. Sino v splošnem tudi socialno boljše stoječi in otrokom ne manjka kruha, čeprav ga v preobilici tudi ni.

Vsi otroci izseljencev so povečini skrbno negovani, kar lahko opazimo

KROJAČNICA

Martin Turk

ima na izbero vsakovrstnih vzorcev ter Vam napravi elegantno obleko. Prepričajte se!

L O R I A 1760 Buenos Aires

Veliki zavod "RAMOS MEJIA" Venereas

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje. SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914) KOŽA: Krončni izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki. ZLATO ŽILO: zdravilo brez brez operacije in bolečin. SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Clearelliju. ŽIVČNE BOLEZNI: Nevastenija, izguba spomina in šibkost. REVMAZEM: kila, nadua, gota. Šibkost srca, zdravimo po modernem nemškem načinu. PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča. GREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka. GERLO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin. POPOLNO OZDRAVLJENJE \$ 30.— PLAGEVANJE PO \$ 5.— NA TEDEN. Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje. OD 9—12 OB NEDELJAH OD 8—12

Rivadavia 3070 PLAZA ONCE

Slovenski Dom

PROSVETNO, GOSPODARSKO IN PODPORNO DRUŠTVO

VABI

— NA —

Veliko prireditev

KI SE BO VRŠILA V PROSLAVO DESETLETNEGA KULTURNEGA DELOVANJA

V UL. ALSINA 2832.

V NEDELJO DNE 6. AVGUSTA

Začetek točno ob 4.15 pop.

SODELOVALA BODO SLEDEČA DRUŠTVA:

SOKOLSKO DRUŠTVO DOCK SUD-BOCA

Slovensko del. kult. društvo LJUDSKI ODER

GOSP. PODP. DRUŠTVO SLOVENCEV iz Ville Devoto.

SLOVENSKO ŠOLSKO DRUŠTVO s Paternala.

JUGOSLOVANSKO ŠOLSKO DRUŠTVO z Dock Suda.

Hrvatsko pjevačko društvo SKLAD.

Društvo IVAN CANKAR iz Saavedre.

SPORED:

- 1) A. Zajc: SIJAJ SONČICE, Moš. zbor Slovenskega doma.
- 2) Deklamacije: BARČICI izvaja učenka Ida Pečenko in DOMOVINI — H. Faganel; Slovenska šola na Paternalu.
- 3) Deklamacija, izvaja učenka jugoslov. šole na Dock Sudu.
- 4) J. Ivanovič: DONAVSKI VALOVI na glasovir izvaja Joško Lojk, narsčajnik Slov. doma.
- 5) Venček narodni izvaja mladinski odsek društva Ivan Cankar iz Saavedre.
- 6) J. Aljaž: OPOMIN K PETJU, meš. zbor Ivan Cankar iz Saavedre.
- 7) Župančič: MORNAR, meš. zbor iz Saavedre.
- 8) S. Gregorčič: SOČI, deklamira Marija Mavčeva, Sl. dom.
- 9) Deklamacija, šola z Dock Suda.
- 10) Nastopi moš. pevski zbor hrvatskega društva "Sklad".
- 11) Izvajanje na citre: Alicia Černetova.
- 12) G. Ludovik: VESELO RAZPOLOZENJE, na glasovir izvaja Marica Mavčeva od Slovenskega doma.
- 13) Solospev: Zofka Sulič od Slov. doma.
- 14) J. Aljaž: NE ZVENI MI, meš. zbor GPDS. v Villa Devoto.
- 15) J. Aljaž: OJ PLANINE, meš. zbor GPDS. v Villa Devoto.
- 16) Duet, pojeta Vencelj in Ivo. — člana Slov. doma.
- 17) Vodopivec: NAROČILO, meš. zbor Ljudskega odra.
- 18) Pahor: VESELI BRATCI, meš. zbor Ljudskega odra.
- 19) Ruska pesem: TROJKA, meš. zbor Ljudskega odra.
- 20) Filiberto: CLAVEL DEL AIRE, meš. zbor Ljudskega odra.
- 21) Nastop naraščaja in članstva Sokola Dock Sud-Boca.
- 22) F. Trebše: O DA JE ROŽA, moš. zbor Slovenskega doma.
- 23) Vodopivec: NOČ NA ADRIJI, meš. zbor Slovenskega doma.
- 24) E. Adamič: KREŠOVALE TRI DEVOJKE, meš. zbor Slovenskega doma.
- 25) Nagovor predsednika.
- 26) Zvonimir Maslé: Burka s petjem v dveh dejanjih.

"DVA PAVLA"

Po končanem vzporedu BOGAT SREČOLOV in PROSTA ZABAVA

SVIRA ORKESTER "SLOVENSKEGA DOMA"

Ta prireditev obeta biti nekaj posebnega v Slovenski odnosno Jugoslovanski naselbini, kakršne doslej še ni bilo, kajti nastopila bodo skupno vsa slovenska in srbohrvatska društva, ki se kulturno udeležujejo.

Pridite na to prireditev vsi ter pripeljite s seboj tudi vse prijatelje in znance.

Posebni vabil ne bomo dostavljali, ker je to po novi poštni določbi zvezano s precej velikimi stroški. Vzemite to blagohotno na znanje ter prihitite v polnem številu, da boste s svojo navzočnostjo potrdili skupnost slovenske in jugoslovanske naselbine.

Opozarjamo na točnost, ker bomo točno ob napovedani uri pričeli z izvajanjem programa, in se med izvajanjem točke ne bo dovolilo vstopa v dvorano, ker se moti poslušalce in one na odru. Vpoštevajte z dobrim namenom to ter pridite dočasno.

Za to prireditev bomo povabili tudi fotografa, ki bo slikal vse prizore na odru in občinstvo v dvorani.

K veliki udeležbi vljudno vabi

ODBOR

PAZITE NA VAŠE KORISTI

zaupajoč nam Vaše

PRIHRANKE V HRANILNICO
DENARNE POŠILJKE VAŠI DRUŽINI
LADIJSKE PREVOZNE LISTKE (za domov in poklicne)

ker naša banka, Vaš star prijatelj, Vam nudi vedno

VSE NAJBOLJŠE POGOJE

Jugoslovanski Oddelek

Banco Holandés Unido

PODRUŽNICA BUENOS AIRES

Glavno ravnateljstvo: AMSTERDAM (Holandska)

Centrala v Buenos Airesu: Podružnica v Buenos Airesu:
Bm. MITRE 234 CORRIENTES 1900
vogal 25 de Mayo. vogal Rio Bamba.

Slovinci doma in po svetu

Slovenska narodna noša na gospodinj-skem tečaju v Trstu

Zadnjič smo poročali o gospodinj-skem tečaju, prirejenem v Trstu in smoo menili, da so na njem vzbujale posebno pozornost predvsem krasne slovenske narodne noše, ki so se pokazale pri zaključnem nastopu pevskih zborov iz posameznih krajev. O tem nastopu smo zdaj zvedeli še nekatere zanimive podrobnosti, ki ne zaslužijo, da bi jih prezrli, čeprav poročamo o njih šele danes. Pred prireditvijo je bilo izdano sporočilo, da udeleženci lahko nastopijo v fašističnih uniformah, če pa teh morda ponekod ne bi imeli, pa smejo nastopiti v narodnih nošah. To dovoljenje je vzbudilo za celotno prireditev veliko zanimanje, predvsem med solvenskim prebivalstvom iz Julijske Krajine. Tista slovenska dekleta, ki nimajo doma narodnih noš, so zaprosila, če si jih smejo za to svečano priložnost nabaviti tostran meje. Oblasti so jim to dovolile, toda pod pogojem, da bodo po prireditvi prišle te narodne noše spet v roke njihovih lastnikov. Vsa ona dekleta, ki bi rada nastopila pri zaključnih svečanostih gospodinjanskega tečaja v Trstu v slovenskih narodnih nošah, a teh noš niso mogla dobiti med slovenskim prebivalstvom v Italiji, so pustili, da so si jih nabavila v Sloveniji. Pisala so svojim znanam čez mejo, naj jim narodne noše preskrbe in naj jih pošljejo na Rakek, kjer jih bodo obmejne oblasti prevzele in izročile prosilkam. Vse je šlo v najlepšem redu: Naša dekleta so radevolje posodila slovenskim dekletom v Italiji svoje krasne narodne noše, obmejne oblasti so točno zapisale, čigava je katera in kdo naj jo dobi na posodo. Slovenke iz Julijske Krajine so se z njimi na tržaški prireditvi izredno postavile, nato pa jih spet v redu vrnile na mejo, odtod pa obmejne oblasti nazaj tistim, ki jim pripadajo. V znamenju jugoslovensko-italijanskega prijateljstva se je po tolikih letih, odkar poteka državna meja tostran Istre, Goriške in Krasi, lahko zgodilo, da so primorske Slovenke nastopile sredi Trsta v svojih narodnih nošah in jih dobile s pomočjo oblasti celo čez mejo!

NAZADOVANJE TRSTA POD ITALIJO

Po priključitvi Avstrije k Nemčiji je zadel hud udarec tudi tržaško pristanišče. Prej je avstrijska zunanja trgovina v veliki meri težila ravno k Trstu in je bil promet z Avstrijo tu izredno živahen. Ko pa je Avstrija izginila, je seveda to moralo prenehati. Nemčija danes pripisuje mnogo večji pomen svojim severnim pristaniščem, ker so ji na jug vrata zaprta. Zato se Trst na vso moč prizadeva, kako bi dobil druga tržišča predvsem v sosesčini, v Jugoslaviji. V prvi prihaja v poštev les. Kako se je trgovina z lesom gibala v zadnjih šestih letih, naj povedo tele poučne številke. Leta 1932 je prišlo v Trst 533,480 stotov lesa. V naslednjih letih je ta številka hitro naraščala in je dosegla svoj višek l. 1937. Tega leta je prišlo v Trst že kar 2,238.975

stotov lesa in sicer dobra polovica iz Avstrije. Naslednje leto 1938 pa je prineslo silen preobrat. Le 992.395 stotov lesa je prispelo še v Trst. Kakor rečeno, se v Italiji zdaj prizadevajo, da bi pospešili v nadomestilo za avstrijski les uvoz iz Jugoslavije. Napovedujejo, da bo lesna kupčija med našimi lesnimi trgovci in veliko tržaško družbo, ki bo mela za jugoslovanski les, spet bolj oživila.

REKLAMA ZA ISTRSKO VINO

V Istri pridelajo mnogo izredno dobrega vina, takšnega, ki po svoji kakovosti ni znano samo v Italiji, pač pa tudi drugod, precej daleč po svetu. Kakor za vsa druga vina, pa je treba tudi za to, če ga ljudje hočejo prodati, delati reklamo. Saj v današnjih časih že ni nič posebnega, če mora človek na široko hvaliti tudi tisto blago, ki se po svoji prvovrstni kakovosti najbolje samo hvali. Zakaj ne bi po tolikšnih različnih "tednih" priredili tudi enkrat "Teden istrskega vina"? In tak teden so imeli te dni v Pulju. Pravi, da je imel velik uspeh. Ta prireditev je mnogo pripomogla, da bo v bodoče več povpraševanja po istrskem vinu in tako bo seveda tudi potrošnja večja. Čemu bi drugod plačevali dražje vino, ko pa imajo doma cenejšega in morda celo boljšega.

VSEUČILIŠČE V TRSTU

Trst ima zdaj svojo univerzo. Lahko rečemo, da jo ima, čeprav je tu dozdaj še samo pravna fakulteta. Napovedujejo, da se ji bodo v doglednem času pridružile še nekatere druge fakultete. Pravijo, da pride prva na vrsto medicinska fakulteta, ker da je tudi najbolj potrebna, kajti zdravnikov menda manjka najbolj seveda dobrih. Zgradili jo bodo v bližini sedanje tržaške bolnišnice. Pri izkopavanju so tudi našli na človeška okostja.

JOSIP OCVIRK OPROŠČEN

Trst, junija 1939. — Pred tržaškim sodiščem je bila te dni razprava proti Josipu Ocvirku, staremu 38 let, doma iz Divače, ki je 27. junija lanskega leta na cesti proti Hrpeljam nekaj km izven Divače, do smrti povozil 18-letno Marijo Križmančičovo, ki se je vozila na kolesu. Križmančičeva je zadela ob blatnik in padla tako nesrečno, da si je prebila lobanjo ter ostala na mestu mrtva. Ocvirk ni mislil, da je tako hudo in jo je odpeljal v Divačo k zdravniku. Tu je šele zvedel, da je Križmančičeva že umrla. V obupu je zbežal iz vasi in se naslednjega dne javil karabinerjem ter izpovedal, da ni zakrivil nesreče. Križmančičeva je bila v trenutku tik pred padcem vsa zmedena in zbegana ter je zgubila ravnotežje in padla pa je radi tega sama zakrivila nesrečo. Izpovedal je, da ni mel voznega dovoljenja. Zaradi tega in zaradi nesreče so ga karabinerji predali sodišču. Sodišče je na podlagi preiskave ugotovilo, da Ocvirk ni kriv smrtno nesreče in ga je oprostil, toda tem občutnejšo kazn mu je pripisalo zaradi tega ker ni imel voznega lista. Dobil je namreč 6 mesecev zapore in 1000 lir denarne kazni.

Drobne vesti iz naših krajev

Bazovica. — Na cesti proti Dutovljam je 41-letni zidar Alojz Vrh tako nesrečno padel s kolesa, da si je pretrsel možgane ter zadobil občutne rane na sencih, nosu, in ustih. Poleg tega pa je zgubil še mnogo krvi.

Nesrečo je zakrivil defekt v zadnjem kolesu.

Cleveland. (USA). — V bolnišnici je umrl John Komar, star 50 let, rojen v Razdrtem pri Postojni. V Ameriki je bil 25 let, kjer zapušča brata in sestro. — V bolnišnici je tudi umrla Josipina Wolf roj. Vadnal, stara 29 let in doma iz Nemške Slavine pri St. Petru. Zapušča moža in dva otroka, starše, dva brata in dve sestre.

Dekani. — Za novega tajnika fašistične organizacije v Dekanih je bil pred dnevi imenovan Josip Giovannini. Njegov prednik Leo Raffaele je bil premeščen nekam na jug.

Trst. — Težka nesreča je zadela Šturmovo družino. Ko se je njihova 9-letna hčerka Rožica preveč nagnila preko okna, je zgubila ravnotežje in padla s tretjega nadstropja na cestni tlak. Rešilna postaja jo je v obupnem stanju odpeljala v bolnišnico.

Trst. — Kakor smo že poročali, so v tržaško bolnišnico pripeljali 3-letnega dečka Hermana Kovačiča z žebeljem v grlu. Sedaj poročajo listi, da je popolnoma uspešno zdelo težka operacija, ki so jo morali zdravniki izvršiti, da so rešili fantku življenje. Žebelj je bil dolg več em in zapičen v sapniku.

Trst. — 5-letni Ivan Štrukelj je padel in zadel z glavo ob rob pločnika. Pretresel si je možgane. Če ne nastopijo komplikacije, bo moral ostati 4 tedne v bolnišnici.

Trst. — 10-letni Angel Zubin se je ranil na nogi z zarjavim žebeljem. Ker mu niso doma rane izprali, je čez nekaj dni nastopila zastrupitev krvi (tetanus). Zdravniki dvomijo, da bi ga rešili.

Trst. — Umrl so: Čepaj Andrej 81 let, Kavčič Pavla 11, Krajšek Viljem 66, Pavletič Anton 68, Komac vd. Vanderle Marija 35, Ozvald vd. Blažica Marija 75, Dobrila Viktor

OBISČITE KROJAČNICO Leopolda Ušaj

kjer dobite najboljši "Perramus", obleke in obleke za ženske (Traje sastre)

GARMEN-DIA 4947
Bs. Aires, Paternal

SANTERNA
L. Ušaj
S. CALABRO

40, Cevna Atilij 18, Sila vd. Bernardon Ivana 84, Mezgec Ivan 32, Kocjančič Antonija 72.

Trst. — V ladjedelnicih pri sv. Marku bodo zgradili veliko motorno ladjo za Filipine.

Trst. — Italijanska vlada je ustanovila poseben odbor za kolonizacijo Albanije, ki se je takoj lotil dela. Po najnovejših poročilih bodo Italijani za svoje priseljence zgradili blizu Tirane posebna naselja. Delavci, zaposleni v industrijskih podjetjih pa bodo dobili v predmestju Tirane svoj dom, ki bo nosil ime "Dux".

Pomanjkanje delovnih moči v Julijski Krajini

Sežana, junija 1939. — Sedaj ko je največ kmečkega dela, se je pokazalo veliko pomanjkanje kmečkih delavcev. Vzrok je zlasti v tem, ker je večina mladeničev v vojaški službi, ali pa na vojaških vajah in so bili le redki oproščeni te službe, da so se lahko vrnili domov. Mnogo pa jih služi predaleč, da bi se mogli samo radi sezone mogli vrniti domov. Poleg tega pa je še druga težka stran tega vprašanja. Kmečko delo je namreč zelo slabo plačano, delo pa je zelo naporno. Za delo, n. pr. košnjo, dobi možki delavec dnevno, poleg hrane, 10 do 12 lir. Delati pa mora najmanj od 4 ure zjutraj, s kratkim počitkom opoldne, do 9 ure zvečer. Na drugi strani pa je danes tudi za kmete same ki so prisiljeni najeti delovne moči, izredno težko, ker ne vejo, kako bi prišli do denarja in pomeni za njih izdatek desetih lir dnevno mnogo. Vidimo torej, kako se je to vprašanje zaostrijo že na obe strani in so tako delodajalci, kot tudi delojemalci v izredno težki situaciji.

V JAMO STA PADLA

Trst, junija 1939. — Ko sta 16-letni dijak Sergij Ferluga in E. Glavina star 9 let, iz Vrdele, z zadovoljstvom gledala kres na hribu iznad Sv. Ivana, je veter, ki je nenkrat zapihnil, obrnil plamen in zubelj na isto stran, kjer sta stala. Da bi se izognila plamenu, sta naglo odskočila nazaj ter padla v jamo 4 m globoko. Ferluga je odnesel le nekaj lažjih ran in prask po obrazu in udih, Glavina pa si je zlomil ramo in zdraviti se bo moral 8 tednov.

Poslužujte se PREVOZNEGA PODJETJA "Expreso Gorizia"

Frane Lojk

VILLARROEL 1476
U. T. 54-5172 — 54-2094

FOTOGRAFIJA "LA MODERNA"

VELIK POPUST PRI FOTOGRAFIRANJU

Ne pozabite FOTO "LA MODERNA"

S. SASLAVSKY
Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0522 - Bs. Aires

PRETRESLJIVA SMRT

Lonjer, junija 1929. — Težka nesreča se je zgodila 26. t. m. v naši vasi. 50-letni Viktor Marušič je navadno ob nedeljah kasno prihajal domov, ker se je tu pa tam zadrl pri kozarcu dobrega vina. Tako je bilo tudi to pot. Ko se je Marušič v poznih urah vračal vesel proti svojemu domu, se je zaradi teme spotaknil in padel pod zid na njivo, kjer je vsejan grah. Na nesrečo je padel na palico na katero se je nabol. Zaradi velike rane je padel v nezavest in ker ni bilo nikogar, da bi mu pomagal, je v tem času zgubil zelo veliko krvi. Ko so ga zjutraj našli, je bil že mrtev. S težko prizadeto družino sočustvuje vsa vas.

SMRT DOBRE ŽENE

V Kožmanih pri Ajdovščini je 5. julija umrla posestnica Frančiška Repič, stara okrog 80 let. Bolehala je komaj mesec dni.

Pokojna Frančiška je bila blaga žena, dobra mati in skrbna gospodinja. Ubogi so jo splošno imenovali "mater ubogih". Saj kdor je pri njej iskal pomoči, jo je tudi našel. Zato pa jih je tudi njena nagla smrt zelo potrla.

Njeno priljubljenost je dokazal tudi njen lep pogreb, katerega so se v velikanskem številu udeležili ne le vaščani iz Kožmanov, ampak tudi iz vseh drugih bližnjih vasi.

Pokojna zapušča v Šturjah 2 hčeri, v Reki eno, tukaj v Argentini pa hčer Marico, poroč. Frančeskin in sina Ivana.

Naj bo blagi ženi ohranjen lep spomin. Preostalom pa izrekamo najiskrenejše sožalje!

ROJAKI Z GORIŠKEGA NA VELESEJMU

Ljubljana, junija 1939. — Dne 5. junija so pripeljali trije Ribbijevi avtobusi naše rojake z Goriškega na ljubljanski velesejem. Tudi popoldanski potniški vlak z Rakeka je pripeljal polno naših ljudi, ki si bodo v par dneh ogledali velesejem in nabrali novih pobud za svoje udeleževanje. Na koldvoru in avtobusni postaji so jih radostnih sre pričakovali svoji in jiho dpeljali na svoje domove.

Ugodna prilika

za čitatelje Slovenskega Lista

JAME.

Kombinirano pohištvo za jedilnico in spalnico obstoječe iz 15 komadov za samo \$ 225.

Avda. SAN MARTIN 2700

U. T. 59 - 0504

(Nasproti pošte)

ZOBOZDRAVNIKA

DRA. SAMOILOVIC de Falicov in

DR. FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure.

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

slovenska tovarna mozaika

Velika izbira granitnega, apnenčevega in večbarvnega mozaika. Specialno izdelovanje granitnih stopnic ter vseh v to stroko spadajočih del

Albert Gregorič

J. Pedro Varela 5233

U. T. 50 - 5383

Villa Devoto Buenos Aires zasebno J. P. Varela 5130

KLINIKA ZA VSE BOLEZNI

RAZPOLAGA Z 10 SPECIALIZIRANIMI ZDRAVNIKI ZA VSE BOLEZNI

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost, razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni. Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obisk, jetrah, želodcu, živčevju itd.

Rayos X, Analisis

Zdravniški pregled za vsakovrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 i 15—21. V nedeljah in praznikih od 9—12. GOVORI SE SLOVENSKI SUIPACHA 28

ITALIJANSKA TRGOVINA Z ABESINIJ

Tedenski vestnik št. 20 banke Baer & Co. iz Zürich (Švica) je prinesel med drugim sledeče poročilo o Abesiniji:

"Takoj po zavzetju Abesinije, ko so Italijani začeli kolonizirati, so najprej izgnali vse inozemske trgovce in izvoznike, ki so delovali v Abesiniji. Potem so se pogoji sigurnosti poslabšali v taki meri, da so postavili v največjo nevarnost organizacijo produkcije in redno ter mirno razvijanje trgovine. Celo podtajnik Terruzzi je v zadnjem govoru v parlamentu priznal stalne perturbacije in nezadovoljivo gospodarsko situacijo v Abesiniji. Posledice tega stanja se javljajo v podatkih o izvozu trgovini. Podatki o izvozu v Djibutiju so prav žalostni. Izvoz je padel od 2.800 ton (1935 l.) na 308 ton (l. 1938), med tem ko se je uvoz potrojil, od 21.500 ton je narasel na 66.00 ton. Posebno je padel izvoz kave, ki je znašal l. 1938 3.300 ton, medtem ko je l. 1934 znašal 17.000 ton."

ITALIJANSKI KAPITAL V JUGOSLAVIJI

Po objavi Centralnoevropske agencije je v Jugoslaviji investirano 6,5 milijarde dinarjev tujega kapitala 8 odstotkov od tega, t. j. 250 mil. tvori italijanski kapital.

IZ JEČE SO SE VRNILI

Kakor smo že poročali, so se pred kratkom vrnil iz ječe: Zorko Jelinič, Josip Srebrnič, Janko Leban, Slavko Kogoj in drugi, ki so morali zaradi političnih prestopkov presedeti mnoga leta v ječi in konfinaciji. Po znanem marčnem sporazumu l. 1937. je bilo naštetih 132 internirancev, ki so med tem časom bili v veliki večini že izpuščeni. Med najbolj znanimi so bil sedaj izpuščen Slavko Bevk iz Cerknega in učitelj Fran Tratnik s Črnega vrha. Svoje se nadajo, da bodo v kratkem izpuščeni tudi obsojenci iz goriskega procesa zaradi dogodka v Koprivnici pri Kalu nad Kanalom.

DOBRA LETINA ČEŠENJ

Vipava, junija 1939. — Najvažnejši spomladanski pridelek naše doline so češnje, ki so bile že v stari Avstriji vsepovsod znane in cislane, da, celo v Ameriki. V novih razmerah, posebno z novimi mejami je izvoz na vzhod, posebno v Slovenijo onemogočen, radi previsoke carine. Poleg tega pa so v pridelku starih pokrajin Italije dobile močnega konkurenta na domačem trgu, čeprav jih naše kvaliteto daleč presegajo. Toda kljub vsemu so si na domačem trgu ohranile razmeroma dobro tržišče in donosajo našemu kmetu od dobrih letinah lep dohodek tako, da še vedno tvorijo važno gospodarsko postavko in jim zato še vedno posvečajo največjo skrb. Tudi letos si je naša dolina ob cvetju tega koristnega sadnega drevja veliko obetala, vendar pa je spomladansko muhasto vreme, posebno burja, marsikje grozila, da bomo v svojih upih razočarani. Toda hudega ravno ni bilo. Sicer je za bonkoste praznike burja ponovno močno otresla in ogulila češnje, vendar je tudi za prodaj ostal še dober del. Tudi cena letošnjemu pridelku češenj je razmeroma dobra.

ITALIJANSKA VLADA DELI ŠTIPENDIJE LJUBLJANSKIM AKADEMIKOM

Italijanski generalni konzulat v Ljubljani je sporel ljubljanski univerzi, da je italijanska vlada podelila nekaj stipendij rednim slušateljem

in mlajšim absolventom za prihodnje akademsko leto, ki se prične v Italiji oktobra 1939. Število stipendij bo določeno v najkrajšem času. Reflektanti morajo vložiti prošnje najkasneje do 20. junija na rektorat univerze. Med upredpisi je navedeno, da mora prošnja biti spisana v kaže, da je arijevskega porekla in italijansčini, dalje, da je treba priložiti krstni list, da reflektant dopotrdilo o zadostnem znanju italijanskega jezika.

MARIJA BENČINA UMRLA

V zagrebškem sanatoriju "Merkurja" je po kratki, a izredno težki bolezni umrla naša rojkinja Marija Benčina, rojena v Štorjah na Krasi. Pokojnica je bila dolgo let uradnica v pisarni našega bivšega poslanca v rimskem parlamentu dr. Wilfana, po preselitvi v Jugoslavijo je bila uslužbena tudi pri Ženskem Svetu in končno v Privilegirani agrarni banki v Ljubljani, od koder jo je smrt iztrgala v prezgodnji grob. Pokojnica je bila zelo družabna in splošno priljubljena. Kot zavedna emigrantka se je udeleževala v naših narodno-obrambnih društvih in živo zasledovala vse dogodke v zvezi z našimi vprašanji. Kot zelo družabno in zelo priljubljeno tovarišico jo bodo marsikje pogrešali. Kako je bila priljubljena je pokazal njen pogreb, katerega se je udeležilo predvsem skoro vse uradništvo banke, kjer je na zadnje služila, in, ki ji je na grob položilo lep venec cvetja.

— Pri tej priliki naj omenimo posnemanja vreden primer, ki ne sme ostati nezapisan. Uradništvo Privilegirane agrarne banke, je že ponovno pokazalo svojo narodno zavednost in požrtvovalnost. Tako ob smrti svoje tovarišice Benčine, kot ob smrti očetov tovarišev Bidovec in Verbič, je uradništvo zbralo za venec lepe vsote. Ostanek denarja, ki znaša do sedaj skupno nad 1000 din pa je uradništvo poslalo deloma za potrebne slovenske šolske otroke na Kočevskem, deloma in to ob priliki smrti tov. Benčine, pa otrokom v Prekmurju in to preko Ciril-Metodove družbe v Ljubljani. Smatramo, da je bil stem spomin pokojnikov počaščen na način, ki je posnemanja vreden in dostojen.

Naj bo ob tej priliki izrečeno sožalje vsem sorodnikom in svojem gđ. Benčine, njej pa lahka svobodna zemlja.

ZBOROVANJS JRZ

Kongres stranke bo jeseni. Vodstvo JRZ ima namen še to jesen sklicati kongrese stranke, ki bo razpravljalo o programu političnega dela za prihodnje leto, predvsem pa v zimski sezoni.

DR. MILAN GAVRILOVIČ JE PREVZEL VODSTVO ZEMLJORADNIKOV

Pri bivših zemljoradnikih je po smrti Jovana Jovanovića zavzel njegovo mesto dr. Milan Gavrilović, ki je dejansko že več let vodil zemljoradniški pokret. Res je, da stoji za njim poslanci ter politične skupine, toda velike težave mu bodo le delali levičarji z Dragoljubom Jovanovićem na čelu, ki se je začel tedaj tudi izdajati za pristaša stranke, čeprav ga je svoječasno vodstvo izključilo iz nje, kakor tudi iz združene opozicije. Skupina staroradikalov med srbsko opozicijo po moči najmanj pomeni. Ljubosumna je tako na bivše demokrate, kakor na zemljoradnike, ljubosumni so pa tudi med sabo drug na drugega. Med njimi je preveč generalov, premalo pa navadnega vojaštva.

GOJITEV BOMBAŽA V JUGOSLAVIJI

Okrog 5600 hektarjev površine je v Jugoslaviji zasajene z bombažem, za 150 hektarjev več kakor lani. Bombaž goje pri nas v skrajnih južnih okrajih ob bolgarski in grški meji. Kakovost pa, je boljša v okrajih, kjer je bilo dovolj moče, slabši pa v suhih krajih. Če bo naša tekstilna industrija dalj časa navezana na domači bombaž, se utegne saditev še bolj razviti, obenem pa bi se dvignila v imenovanih okrajih splošna kultura ter bi se ljudje gospodarsko okrepili.

DOBRA VINSKA LETINA SE OBETA V JUGOSLAVIJI

Z izredno vinsko letino računajo letos dalmatinski vinogradniki. Vreme je bilo nad vse ugodno, čeprav se je zdelo, da bo preobilno spomladansko deževje pustilo kvarne posledice na vinski trti. Vinskega pridelka bo kakih 10.000 vagonov, dočim znaša stara zaloga še okrog 700 vagonov v vsej Dalmaciji. V juniju je bilo prodanega dalmatinskega vina največ v Holandijo in sicer 1824 hl, na Češko pa 140 hl.

Težek boj našega naroda za obstanek

"Koroški Slovenec" prinaša ob zaključku šolskega leta nekaj misli o učeči se slovenski mladini na Koroškem in pravi med drugim: "Le malo obetajo trenutno naše narodne razmere, neprilike jemljejo dostikrat pogum najpogumnejšim. Naš ubogi rod ne more nuditi mladini velikih ugodnosti, služb, časti in nagrad. Naš narod ne daje ničesar, kar v velikem svetu mika in "kaj nese". Le ljubezen in žrtev terja slovenski narod. Slovencem se ponujajo lavo-ričke le v kraljestvu idealizma in sicer najčistejšega, največjega in najbolj junaškega. Duhovno in duševno kraljestvo je vaša arena in domena, vi mladci naši, v materijalizmu bi se vaša mladost le udušila in bi narod pokopala. Korenine slovenskega narodnega idealizma so v najglobljem duhovnem svetu v nadnaravi. Samo v zvezi z Duhom, tem vsemogočnim zaveznikom in virom življenja, smo Slovenci nepremagljivi".

ELEKTRARNA OB SUŠKI DRAVI NA KOROŠKEM

Lani so nam obljubili ob suški Dravi veliko elektrarno, ki naj bi dajala luč in pogonsko silo najširši okolici. Potem dolgo ni bilo ničesar slišati. Sedaj so dobili lastniki gozdnih in travniških parcel ob Dravi od Žvabeka do Breze poziv na shod, na katerem bi se domenili o odstopu parcel državi. Med Žvabekom in Suho naj vstane ogromna elektrarna. Čez noč so ob dravskem bregu zrasle kar cel vasi barak, ki naj nudijo zavetje 3.000 delavcem, ki bodo pri gradnji največje koroške elektrarne zaposleni tri do štiri leta. Menda bo elektrarna večja od sloveče falske pri Mariboru. Poseben je bil dvignil Dravo za celih 24 metrov in bo vodovje začelo naraščati že pri Velikovu. Parcele ob bregu bodo poplavljen v dolžini 18 km in bodo posetsniki prešli primerno oddaljeno od države. Pred jezom bo količina vode narasla do 35 milijonov kubičnih metrov. Trdijo tudi, da bo tok prav poceni in da bodo električni motorji zamenjali dosedanje beneinske.

MLADI HITLERJEVCI

Ob Baškem jezeru je bilo v preteklih tednih nad 3.000 Hitlerjeve mladine, povečini iz Prusije. Imeli so s seboj svoje šotore in poljske kuhinje in se vadili po večini v vojaških vajah. Ob koncu taborenja so uprizorili resnične manevre.

NEMCI IZ STARE NEMCIJE NA KOROŠKEM

Po vsej spodnji Koroški je polno letoviščarjev iz starega rajha, posebno veliko je izletnikov v okvirju

**POSLUŽUJTE SE
PODJETIJ, KI
OGLASUJEJO V
NAŠEM LISTU!**

"KDF". Na deželo pa prihajajo sedaj študenti, ki so dodeljeni raznim kmetijam, da bi pomagali pri kmetem delu in pri pospravljanju letine. Poleg tega imajo nalogo, da se v prostem času posvečajo podeželski in narodni prosveti v smislu narodno-socialističnih nauk. Z eno besedo: dežela je kar poplavljen s tujci, ki zasledujejo s svojim bivanjem v njej najrazličnejše cilje.

STARA SLIKA

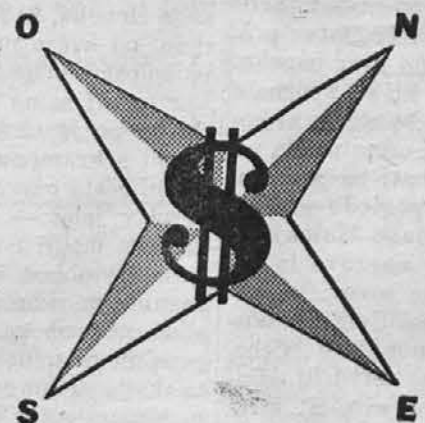
Na nekem gradu v Sloveniji je odkril staro dragoceno sliko italijanskega mojstra Carraccia srbski zbiralec Rajko Slepčević. Slika predstavlja "Marsa in Venero" ter je bila izdelana v 16. stoletju. Slepčević je dognal, da je bila slika v začetku osemnajstega stoletja prodana na Holandskem za bajno vsoto, nakar je po dosedaj neznanih ovinkih prispela v zbirko nesrečnega mehiškega cesarja Maksimilijana. Slepčević se že več let bavi s stikanjem za starimi umetninami, ki premo-gokrat leže skrite in zaprašene v starih gradovih po Sloveniji in Hrvatski. Sliko Carraccia je slučajno staknil v nekem slovenskem gradiču, toda pravega imena tega gradiča Slepčević noče izdati. Slika predstavlja veliko dragocenost, ker je izredno dobro ohranjena.

NAGRADE ZA IZVIRNA SLOVENSKA DELA

Da poživi slovensko leposlovno

produkcijo, razpisuje tudi letos kraljevska banska uprava za najboljše slovenska izvirna dela literarne narade v skupnem znesku 20.000 dinarjev. Nagrade se bodo dajale za leposlovna dela v vezani ali nevezani besedi, ki sploh še niso bila objavljena, ali pa bodo izšla v tisku v dobi od 1. aprila 1939 do 31. marca 1940. Od natisnjenih objavljena prvič, torej ne prevodi, ne ponatisi in ne predelane izdaje že izdelanih del. Upoštevala pa se bodo zlasti taka večja pripovedna in dramska dela, ki obravnavajo katerokoli pomembno dobo slovenske zgodovine in narodnega življenja ter so važna za vzgojo narodne zavesti. Seveda bo odločevala tudi pri teh delih umetniška višina. Število in višino nagrad določa po svobodnem preudarku glede na število nagrade vrednih rokopisov razsodišče, ki je sestavljeno iz zastopnikov organizacij književnikov in od članov, imenovanih od kraljevske banske uprave. V primeru, da ne bo predloženih dovolj takih del, ki bi nagraditev zaslužila, se nagrade ne podeli ali le v omejenem znesku in se ostali znesek prihrani za razdelitev po prihodnjih razpisih. Avtorji, ki se mislijo udeležiti tega književnega tekmovanja, naj predložijo svoja natisnjena dela v 5, nenatisnjena pa vsaj v 3 natipkanih izvodih najkasneje do 31. marca 1940. leta prosvetnemu oddelku kraljevske banske uprave v Ljubljani.

DINARJE IN LIRE V KATERIKOLI KRAJ V JUGOSLAVIJO IN ITALIJO

Ako želite nakazati denar vaši obitelji, izkoristite naš način nakazovanja. Vaše nakazilo bo izročeno brez kakih stroškov ali odbitkov v gotovini. Kasneje Vam dostavimo odgovarjajočo povratno priznanico z lastnorocnim podpisom prejemnika. Pridite še danes na naš

Jugoslovanski oddelek

naši uradniki Vas bodo uslužno in brez izgube časa za Vas postregli.

V kolikem času dospe naznačen denar:

Potom POŠTE, izplačan približno v 25 dneh.

„ ZRAKOPLOVA, približno v 12 dneh.

„ BRZOJAVA, približno v 6 dneh.

Naš način nakazovanja je hiter, varen in praktičen. Izkoristite ga!

THE FIRST NATIONAL BANK OF BOSTON

FLORIDA 99 — Bm é. MITRE 562

Alsina 999 — Pueyrredón 175

Avda. Gral. Mitre 301 (Avellaneda), Córdoba 1223 (Rosario)

POVERJENJE — VLJUDNOST — SIGURNOST — BRZINA

KROJAČNICA MOZETIČ

Če si nameravaš kupiti novo obleko, pridi in ogledaj si vzorce in blago v moji krojačnici, za kar Ti gotovo ne bo žal, kajti imam vsakovrstnega blaga najnovejše mode. Blago trpežno in prvovrstno, delo pa po najnižji ceni. — Poleg tega imam v zalogi tudi srajce, klobuke ter sploh vse moške potrebščine po cenah kot jih ne dobiš nikjer drugje. — Pridi in prepričaj se sam!

O S O R I O 5025 (Paternal) — Buenos Aires

Idrijski rudnik v prodaji

Živosrebrni rudnik bo po 350tih letih prešel v privatne roke

Idrija, junija 1939. — Zadnje čase je pogostejše čitati novice iz našega kraja. Tako je tudi prav! Idrija je številčno največji naš kraj v Jul. Krajini, ki je homogeno naseljen s Slovenci tako, da peščica tujecev ne prihaja v poštev. Živi sicer skrito življenje med visokim hribovjem, oddeljena od vseh prometnih žil, vendar je razumljivo, da je med desetstisočim duš vedno kaj novega, na žalost, novejši čas le trpkega, kar je vredno omembe in sporočila množici živih rojakov izven doma, katerih število se je posebno povečalo po usodnem 1931 letu, ko je bilo na silo izgnanih na stotine rudarjev, ki jim je uprava rudnika odpovedala delo radi njihove narodne zavednosti; ti so se mahoma zatekli v Jugoslavijo in se zarili v bosanske ter srbske rudnike, da nadaljujejo svoje teško delo pod zemljo. Te predvsem zanimajo novice rodne kraja. Pa tudi ostali rojaki z Goriškega, posebno inteligentje, ki so se v tolikem številu šolali na naši realki, in ki so iz Idrije odnesli najlepše vtise, kot so sami ob odnosu znova in znova zatrjevali, tudi njih prav gotovo zanima naše življenje.

Danes nam narekuje pisanje žalostna in usodna vest, ki smo se je vsi zgrozili, da bo država rudnik prodala privatnikom. Nekateri trdijo, da bo rudnik kupila družba, ki eksploatira labinski rudnik, drugi trdijo, da bo novi lastnik družba iz Monte Amiata, tretji zopet, da se za nakup intersirajo Nemci. Prodaja se bo menda izvršila z novim proračunskim letom; to je začetkom julija. Vse življenje v naši kotlini se suče okoli živega srebra, ki je dajalo sicer skromen toda sigurnen kruh številnim družinam iz roda v rod že štiri stoletja. Ni čuda, če je ta vest že v itak slabih okoliščinah udarila med naše izmuzgano ljudstvo kot grom, da so mnogi rudarji, očetje številnih družin dobili živčni napad.

Stoletja so se podile nad tem zemeljskim bogatstvom hude borbe, marsikak kapitalist je skušal zariti svoje kremplje v našo bogastva polno zemljo, toda vedno brez uspeha. Ko je avstrijska država spoznala njegov pomen in vrednost, ga ni hotela dati z rok in je budno pazila na to svojo posest. Priznati se ji mora, da je v tehničnem pogledu nadvse brižno skrbela za rudnik. Malokje je dobili tako vzorne naprave in izgradnje celega sistema rovov. Na odgovorna mesta je pošiljala preskušene strokovnjake, ponajveč Čeha, in češke Nemce, ki so ustvarili edinstveno delop rimerno svojim strokom. Kot je pač pri vsaki taki stvari, je država ob svoji veliki skrbi za dobiček, čisto pozabljala na pridne mravlje, ki so bile in so še, duša vsega — na rudarja. Še malo pred njenim polomom je veljal pri nas nekak fevdalni sistem dajatev: rudar je dobival plačo v naturi in denarju. Ko je po odločni in žilavi borbi za socialno pravico zasijala rudarju lepša bodočnost, je na žalost zavihrala svetovna vojna, ki je grozno kosila med sestrskimi rudarji. Po svetovni vojni, pod novim gospodarjem je par let vladalo zadovoljivo stanje. Svet je bil v obnovitvi in povpraševanje po živem srebru je bilo veliko tako, da je radi dobre konjunktore tudi rudar lepo zaslužil.

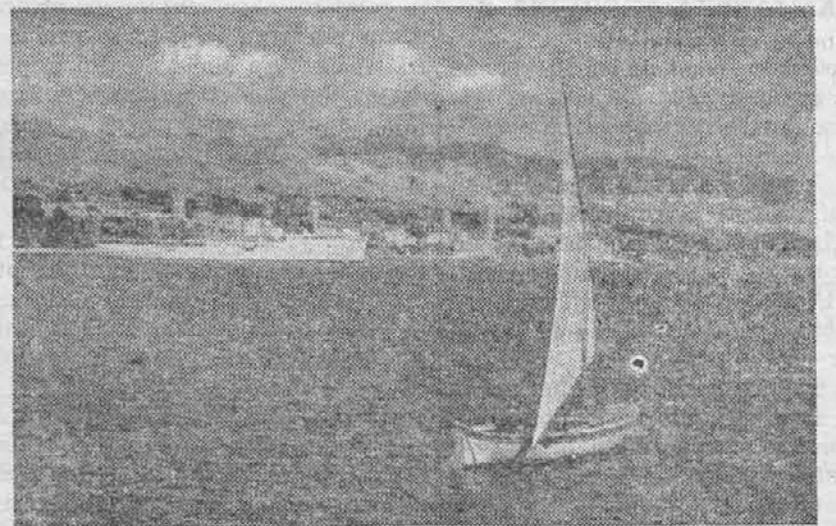
V dolgih stoletjih je rudar spoznal, da je še najboljše služiti državi, pod katero je kolikor toliko siguren za svoj obstoj in je lahko pričal

koval vsaj nekaj socialnih pravic. To prepričanje se je vzdržalo potom ustnega izročila v dolgih rodovih, posebno še na praktičnih zgledih razmer v ostalih rudarskih obratih pod privatno posestjo, kjer je izžemanje še veliko večje in zaščita manjša, a kar je glavno, kjer človek ne ve, če bo jutri zanj še dela, ali pa bo radi slabe kupčije poslan na dopust za nedoločeno dobo — v stradež. Ko je po svetovni vojni italijanska državna uprava prevzela rudnik se je bila razširila vest, da ga misli prodati privatnikom. Med delavstvom je tedaj završalo. Instinktivno so se dvignili vsi brez razlike, kot en sam mož in zahtevali, da se pogajanja prekinijo ter da država rudnik obdrži v svoji upravi; zagrozili so s stavko in poplavo rudnika. Država kot izgleda, se je tedaj udala, razburjenje in govornice so ponehale in strah pred to nevarnostjo je bil za enkrat odstranjen. Uprava je sicer pod novim režimom začela pritiskati, toda sprčo homogenosti delavstva obotavlja, previdno in postopno. Delavstvo se je tudi previdno izmikalo ter je v boju ohranilo nekako ravnotežje stanja, boječ se seveda, da ne bi s preostrim nastopom napotilo državo h konsekvencam, katerih višek bi bil pač prodaja rudnika. Tudi plače rudarjev so se postopoma iz leta v leto nizale vendar je v rudarju živela zavest, da je še vedno bolje tako, saj bi nazadnje s prodajo dvakrat zgubil: poslabšal bi se mu še bolj gmoten položaj, politična oblast pa bi še vedno ostala tu in izvajala pritisk, v nekem pogledu še lažje, ker bi kot orožje porabila lastnika in se za njega skrila. Nekajkrat je uprava skušala domače delavstvo zamenjati z delavci iz starih pokrajin. V letu 1924. so pripeljali nekaj sto teh delavcev. Toda Italijan, ki ni rojen za rudarja, se ni mogel živeti v nove razmere. V teku nekaj mesecev so vsi odšli, ostalo je le še par priganjačev in še ti v svetlobi dneva, za štetje vagončkov in v žgalnici. Našega človeka, ki je na to, sicer teško delo, od svoje mladosti fizično in psihološko pripravljen, ki mu je že kar nekaj samo ob sebi umevnega, da bo po izpolnjenem 16-tem letu stopil s krampom in jamšarico ob strani očeta odnosno za njim izpolnil vrzel v jami — tega našega človeka niso mogli nadomestiti. V dobi krize je oblast še bolj pritiskala z raznimi političnimi zahtevami in poslala nad ubogo rudarsko množico proslulega političnega tajnika Muta, ki je dolgo ocenjeval postojanke in situacijo ter končno brutalno udaril z bičem v tisočglavo rudarsko družino ter je razgal na vse strani, da je ostalo le 500 mož. Na njegovo meseto je kasneje stopil sam ravnatelj rudnika, ing. Ricci, katerega celo dolže, da je sam zahteval in sam ševal Mutto nad rudarje ter mu dajal vse podporo, ker se sam spočetka ni upal nastopiti. Toda po odhodu imenovanega je pokazal svoj pravi obraz z raznim šikanami in nesocialnimi odloki, s katerimi je prikradeval, kjer je le mogel, že itak borni zaslužek.

Toda vse te šikane in slabljenje gmotnega položaja, kot zgleda, so imele le namen zlomiti in streti vsak odpor rudarja ter ga sprijazniti z najslabšim. Priznati je treba da je bila priprava dobra ter je dosegla svoj namen. Danes je naš človek, stvarno izmozgan in pod stalnim vihtenjem biča že zapadel v apatijo ter je v danih okoliščinah nezmožen

zahtevati svojih pravic. Vest o prodaji rudnika je sprejel z obupom in ob misli v negotovo bodočnost so se stisnili srca.

Prodani bomo, gre od ust do ust in povsod se otem s strahom govarjajo in komentirajo, kakšen je nazadnje pravi vzrok te prodaje, saj je produkcija nadvse zadovoljiva. Širijo se najžalostnejše novice tako napovedujejo, da bo radi te prodaje država upokojila vse rudarje in ostale uslužbence s preko 20-letnim službovanjem, ostale pa bo enostavno odpustila z nezadovoljivno. Upokojenci bodo še neka-ko shajali, saj je naš rudar zelo skromen, toda kaj naj počne ostala polovica, ki bo vržena na cesto! To bo direkten pogin prave, one stare slovenske Idrije! Idrija je znana radi svojih številnih družin, kaj bodo počeli ubogi očetje, kam naj se v teh razmerah obrnejo, ko ni denarja niti za najpotrebnejše?! Za idrijskega rudarja pomeni stotak premoženje, ob katerem žive 5—8 članske družine 30 dni, kje naj ga dobi za izselitev. Ob tej misli je pač razumljiv obup, ki se polašča rudarjev. Toda iskrica upanja še vedno tli v našem človeku, da bo zdržal in preživel tudi to najhujšo krizo, ki se mu obeta. Ljudje upajo, da bo družba, ki bo rudnik prevzela vsekakor prisiljena, zaradi svojih koristi, sprejeti naše ljudi ponovno na delo. Saj to je vendar stari kader, ki je v tej stroki strokovnjak in edino more nuditi

Pogled na naš lepí Jadran

lastniku garancijo za uspešno delo. S prodajo rudnika vstaja pred rudarjem še vsepolno vprašanje. Toda že bližnja bodočnost bo na ta vprašanja odgovorila.

Ironija usode je hotela, da smo žalostno vest o prodaji rudnika sprejeli takorekoč na predvečer našega največjega praznika, sv. Abacije, ki ga vsako leto Idrija slovesno praznuje 21. junija, kot spomin na oni zgodovinski dan, ko je pred več kot 400 leti zapela lopata naših pradedov in odprla svetu bogat zaklad dragocene živosrebrne rude in dajala skozi stoletja zaslužka tisočim slovenskim družinam.

PO JUGOSLOVANSKEM JUGU

Izmed mest, v katerih se ustaviš, če potuješ iz Beograda dalje proti jugu, je gotovo carsko mesto Skoplje. Novi del mesta je popolnoma moderniziran in ga posebno krasi zgradba oficirskega doma. Stari turški del mesta je pa seveda tak, da nam ne more ugajati. Ima ozke, razdrpane ulice, zanemarjene, z desekami obite prodajalne, čistoče ni, ter napravijo stanovniki po teh ulicah na šetalec vtis, da jih ne briga prav nič ves svet. Ima pa ta del mesta onstran Dušanovega mostu več znamenitosti. Tako stoji tu stara, obširna zgradba, ki je služila v časih turškega gospodstva kot razkošno prenočišče bogatih turških ag in begov ter trgovcev, ki so potovali v karavanah. Sedaj je to poslopje preurejeno in še dosti okusno predelano ter služi za muzej. V tem muzeju vidiš toliko znamenitosti izkopanin (kipov, spomenikov, nagrobnih spomenikov itd.) iz rimskih časov, da se kar čudiš. Vsekaj še tako znatni željen arheolog in zgodovinar pride tukaj lahko na svoj račun.

Nedaleč od te zgradbe naletiš na skrito malo cerkvico Spasitelja, katere oltar je pravo umetniško rezbarsko delo. Oltar je popolnoma izrezljan na roko iz lesa in sta ga napravila oče in sin, ki sta v minijaturi upodobljena na strani oltarja v svoji delavnici. V času okupacije med svetovno vojno so neprijatelji ves oltar, menda iz sovraštva, kar je

bolj verjetno, kakor iz nepoznanja umetnosti, prepletkali z zlato barvo. Po svetovni vojni so pa to redko rezbarsko umetnino očistili tako, da je ohranjena prvotna pristna oblika, ki res predstavlja umetno delo zase.

Če imaš kaj časa, boš stopil tudi v eno izmed mošej, ki jih je v mestu še nad dvajset. Tudi ne smeš zamuditi prilike, da ne bi obiskal katoliških sester na Bunjakovu v Karadjodjevi ulici, kjer stoji zavod sv. Marte in kjer dobiš domače postrežbo. Sestre vodijo svoje gospodinstvo in lepo vrtnarijo s pomočjo deklet, ki se zatekajo v ta zavod, da dobiho po posredovanju sester pri poštenih skopljanskih družinah prav dobre službe. Bavijo se tudi z vrtnarijo, tako da se morejo preživeti.

Omeniti je še, da ima Skoplje razmeroma lepo urejen park, kamor se zateka v vročini staro in mlado.

Iz Skoplja, ki leži 290 m nad morjem, se odpelješ z železnico proti severo-zapadu. Voziš se nekaj časa po ozki kotlini, kjer napravi železnica skoraj ducat predorov, dokler se ne povzpne na 500 do 600 m visoko planoto, ki se imenuje Kosovo polje. Preden prideš do pravega torišča boja med srbsko in turško vojsko, se moraš potruditi v Prištino. Izstopiš na postaji Kosovo polje ter te potegne muslimanski Arnavt s kočijo do mesta, ki je oddaljeno od glavne železniške proge 8 km, za 5 din. Pelje pa tja tudi pred par leti zgrajena železniška proga.

Priština je eno najbolj ohranjenih mest čisto turškega značaja. Mošej ima trinajst. Razen par vojaških zgradb in hotelov so vsa poslopja stara in odbijajoča. Ko greš po cesti oziroma ozki ulici, hušne tu in tam mimi tebe kaka bula (črno zagrjena muslimanka), ne da bi vedel, koliko let bi ji prisodil. Ko sem se šel v opoldanski vročini po stranskih ulicah in si ogledoval pristno turško zgrajene hiše, sem naenkrat zašel v križni ogenj. Na vsaki strani ulice je namreč stal neke vrste ske-

denj ter so v obeh skednjih čistili žito, tako da so letele pleve in prah na mene, zaradi česar sem si pomagal urno naprej. Povzpeli sem se na bližnji holm, od koder se vidijo hiše mesta, kakor gobe z rjavimi klobučki, ki so zrastle pod pobočjem in po pobočju valovitega, ilovnatega sveta.

Kakih 12 km od Prištine v smeri proti Skoplju stoji krasen spomenik stare srbske umetnosti, in sicer samostan in cerkev v Gračanici. Ta zgradba je stara že nad 700 let. V času turškega robstva je bil del strehe na tej zgradbi odkrit okrog 200 let. Kljub temu se lepe freske v notranjščini niso pokvarile. Pač so pa med svetovno vojno Arnavti izpraskali nekaterim slikam na steni oči. Nekaj posebnega je originalna Kristusova glava, naslikana sredi kupole. Če človek ogleduje to sliko, se ne more načuditi milini potez, ki so izražene na tej sliki. Neznani umetnik-skaza je skušal posneti to sliko in je naslikal v predvoru cerkve podobno sliko. Opazi pa že lahko laik, da ta druga slika niti od daleč ne dosega umetniške strani slike pod kupolo.

Na Kosovem polju se je odigrala na Vidov dan 28. junija 1389 zgodovinska znana in že večkrat opisana bitka. Tedaj se je merila Srbija razkosana na več kneževin, pod vodstvom carja Lazarja, z veliko armado turškega sultana Murata in je tudi podlegla za dolga stoletja. Dobear poznavalec zgodovinskega poteka te bitke mi je pripovedoval in tudi pokazal na mestu samem, da je bila fronta (bojna črta) v tej bitki dolga 12 km, kar je vsekakor zanimivo, če se upošteva, da je Kosovo polje široko 20—30 km in dolgo do 70 km. Sultana Murata, ni ga je tekom te bitke zabodel srbski knez Miloš Obilić, so pokopali na Kosovem polju. Še sedaj ima tam grob, ki je oddaljen od Prištine v severozapadni smeri 12 km. Na grobu je sezidana tudi kapelica ter čuva ta grob še sedaj pravoveren star musliman, spominjajoč se nekdanje turške slave, ki se ne bo nikdar več povrnila.

(L. F.)

Empresa "Premier"

Avda. DE MAYO 1035 - 5º Piso
U. T. 38 - 3564
Construya ó Refaccionar su casa
Pagaderos en mensualidades.
Hipotecas de 1 a 30 años.
Capital ó Provincia.
Trámites rápidos

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6, lepo sliko v barvah.
Odprto tudi ob nedeljah.
Atelje MARKO RADALJ

Facundo Quiroga 1320
U. T. 22 - 8327
DOCK SUD

AKO HOČETE BITI ZDRAVLJENI OD ODGOVORNEGA ZDRAVNIKA

zatecite se k

Dr. A. GODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMSKIH NAČINIH KRVNE IN KOŽNE BOLEZNI ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specialisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9 do 12 in od 15 do 21 ure.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

KROJAČNICA

"PRI ZVEZDI"

Vam nudi najboljše angleško blago (SUPERLAN)

Izdelujem obleke po najnovejši modi — V zalogi je tudi velika izbira vsakovrstnega blaga.

Cene nizke.

Za obilen obisk se priporoča rojakom

STANISLAV MAURIČ

TRELLES 2642

U. T. 59 - 1232

Ni lahka ta stvar

Dober dan gospod minister!
Bog daj gospod Janez. Lepo od vas, da se pokazate tudi k nam, toda jako poredko vas vidim.

Nič se ne boste čudili gospod minister. Saj vas še na telefon ni dobili zlepa, kako pa naj bi vas potem doma nadlegoval osebno in vam tako ukradel pol ure dragocenega časa, toda današne sem pa res moral poskusiti na vsak način in sem srečno prišel do vas.

Večkrat bi Vas rad dobil predse, da bi se kaj našega pomenila, da bi mi kaj povedali tam od doma, ker gotovo marsikaj veste; pa tudi od tukaj, ko vedno okrog greste. In v nedeljo, ko je bila vidovdanska proslava, kako da Vas ni bilo nič bližje gospod Janez?

Ne boste se čudili, če Vam povem kakšne dolžnosti sem v nedeljo imel. Najprej je bila ob 10 uri slovesnost na Avellanedi, kjer smo praznovali svetogorsko slovesnost in obletnico avelanedske slovenske službe božje. To pani kar si bodi. To je bilo nekaj lepega, kar se ne vidi vsak dan in še Vas gospod minister bi želeli zraven, toda kaj ko ste bili zadržani z lepo slovesnostjo postavitve temeljne kamna na Dock Sudu, kjer nam bo zrastle jugoslovanski dom.

In zakaj niste prišli potem, ko je bilo vaše pobožnosti v cerkvi konec?

Naravna stvar. Tudi to pot imam izgovor, ne da bi ga iskal. Saj bi rad prišel. Toda kdo bi pa imel ob eni maši pri Sv. Jožefu?

Ob eni mašo? Kaj se to pravi?

Ob eni ali pa ob trinajsti po moderno. Vsako nedeljo in praznik imam jaz tisto uro mašo. Pa še kar pohiteti moram, da je ne zamudim in tako je bilo tudi ono nedeljo 25. junija, ko se je naša slovesnost na Avellanedi nekaj dalje zavlekla. Tako lepo smo prepevali in imeli smo tudi še druge duhovnike, da je bila slovesnost še lepša. I kaj bi človek modroval. Malo potegnili smo in tako se mi je že domov mudilo. Saj sem poslal nekaj ljudi, naj grejo tudi na Dock Sud in so tudi šli. Jaz pa? Šele ob 2 uri sem mogel priti do zajtrka in do obeda in ob 4 uri sem moral spet na Avellanedo. Pa bi zares prav rad pohitel malo na Dock Sud.

Dobro gospod Janez. Boste pa drugič kaj prišli. Bilo bi pa lepo, če bi vas tudi to pot kaj videli med na-

mi. Pa, povejte, kaj Vas je pripeljal danes do mene.

Danes pa neka taka zadeva, ki nima kar nič opravka z vami kot ministrom, temveč le z vami kot slovenskim literatom.

Ne vem gospod Janez kam merite! Vam bom pa razložil, gospod minister. Stvar je tale: 20 avgusta bomo imeli veliko prireditve v proslavo 400 letnice Svete gore.

Da. To sem bral. Saj sem ravno včeraj dobil novo številko Duhovnega izvljenja. Lepo pišete gospod Janez. Jaz se samo čudim, kako vse to zmorate.

No, to ni kdo ve kaj. Enim je po godu, drugim pa ne. No pa to ni važno; važno pa je, da bomo 20. avgusta imeli lepo svečanost, na katero bo prihitelo veliko naših ljudi, in še Špancev se bo pridružilo nekaj stotin. Nekaj lepega bo. Naša kolonija ni še kaj takega doživela. Ob tisti priliki pa nameravamo izdati tudi obsežen program, s katerim bomo poskusili predstaviti tukajšnji javnosti en kosček slovenske kulture.

Lepa misel. Kako ste si pa vi to zamislili?

To je ravno tisto, gospod minister, radi česar sem prišel do Vas, da vas povprašam za pameten nasvet. Moja misel je ta, da bi izdali kot program precej obsežno publikacijo, v kateri bi podali vsaj nekaj drobcev naše slovenske kulture.

Lepa misel. Le naprej!

Predstavili bi tukajšnji javnosti, kaj smo Slovenci. Z nekaterimi članki bi podali nekaj potez iz naše zgodovine, bi pokazali boleče točke našega naroda, tako kot ga je videti iz Svete gore. Predstavili bi pa tudi može, ki so tvorci naše slovenske kulture in prav zato se obračam na vas gospod minister, da bi mi dali kak nasvet, katere stvari bi kazalo vzeti iz posameznih naših slavnih mož.

Ali niste še nič konkretnega vi sami zamislili?

Nič več kot to, da bi bilo treba podati kratek življenjepis najvažnejših naših mož, kot so Prešeren, Cankar, Zupančič in še koga drugega. In pa kak prevod iz njihovih najvažnejših del. Kaj se Vam zdi, kaj bi bilo najlepše iz Prešerna?

Prešerna? Ne bo lahka stvar, podati kaj takega, kar bo vsaj podobno Prešernu. Toda za moj okus bi takoj vedel. Meni najbolj ugaja nje-

gov sonet: 'Oj Vrba, srečna draga vas domača'.

Zamislil sem se. Spet mi je začela zveneti v ušesih stara pa vedno nova pesem, toda, ni šla gladko do konca.

Le počakajte gospod Janez, je menil gosepod minister in poiskal v omari. Tukaj je.

Oj Vrba srečna draga vas domača, kjer hiša mojega stoji očeta.

Da b' uka žeja me iz tvoj'ga sveta speljala ne bila golj'fiva kača.

Prav imate, gospod minister. Tale pesem in morda še ona o 'Lepi Vidi', pa bi imeli nekaj podobe o Prešernu.

To je lahko reči. Toda, kdo bo pa prestavil?

To je pa druga stran težave. Napreči moramo kar vso slovensko inteligenco, kar je imamo tukaj.

In na koga se mislite obrniti?

Slovenski starosta v Ameriki je Franc Kraševac, avtor argentinskih filmov. Drugi tak, ki tudi dobro obvlada jezik, je Miha Naglič, že 27 let tukaj. Imamo tudi nekaj deklet, ki slovensko še dobro znajo, šole so pa že tudi argentinske študirale.

In mislite, da so taki, ki so mojs tri tudi v španskem? Zakaj tam doma vas bodo raztrgali, če vam bodo kako napako našli.

Zato je pa treba ravno več glav, da se bo vse tako pripravilo, da bo preneslo tudi ljubljansko kritiko. Bomo že poiskali kakega tukajšnjega stilista, ki bo vse pregledal in o-

Slovenski stavbenik

Za načrte, betonske preračune in Firmo, obrnite se do tehničnega konstruktorja

FRANCA KLANJŠEK
Marcos Sastre 4363
Villa Devoto U. T. 50 - 0277

Rojaki
Predno si naročite obleko
OBISČITE
KROJAČNICO
Cirila Podgornik
ki Vam nudi najboljše postrežbo v vseh ozirih.
CENE ZMERNE
TINOGASTA 5231
Villa Devoto

milil.
Vsekakor bi jaz rad preje videl stvari, posebo pa je treba, da jih pregleda dr. Kjuder. On je v španskem zelo dobro podkovan, zato le dajte njemu preje vse v pregled. Sedaj me pa zanima, katere stvari nameravate objaviti.

Iz Cankarja je zelo lepo doživljena in tukajšnjim lepo umljiva ona zgodba o 'ministrantu'. Morda kak odlomek iz 'Simona Sirotnika'. Prav posebo me mika Levstikov 'Martin Krpan'.

Dobra misel. Saj je to najbolj klasična slovenska novela. Toda, mislite, da jo bodo razumeli tukaj?

Se razloži, v kolikor treba.

In kda naj bi prestavil Prešerna?

To je pa tisto, kar tudi mene ima.

Slišite gospod Janez. Za Prešerna se bom potrudil jaz. Kubanski poslanik, moj dober prijatelj je jako spreten pesnik. Morda mi bo pa on prestavil tisti Prešernov sonet o Vrbi.

In Zupančiča? Kdo naj se pa nje ga loti? Pa upam, da bomo že nekaj napravili, da nam ne bo v nečast.

Torej le na delo. Toda previdno, gospod Janez. In kakšne druge reči še nameravate pripraviti?

Nekaj bo napisano o Sloveniji in Slovincih, o naših krajih, naših običajih, o našem petju, nekaj naše zgodovine, nekaj iz sedanjosti, naše boleče točke, posebej tudi o Jugoslaviji.

Dobra ideja. Dala vam bo pa veliko posla. In na vsezadnje: to bo prvi poskus, da predstavimo nekaj slovenske kulture Špancev. Vsaj dobra volja bo vredna pohvale.

Tako sva ugibala oni dan z g. ministrom dr. Iz. Cankarjem in začeto delo se nadaljuje. Upajmo, da bo prav prijetno presenečenje za našo kolonijo tukaj, ko bomo dali v javnost to napovedano publikacijo, ki bo izšla kot posebna izdaja Duhovnega Življenja kot program k prireditvi 20. avgusta.

Janez Hladnik.
Trgovina čevljev
BELTRAM
Vsakovrstna izbira čevljev in copat.
Dto. Alvarez 2238 — Paternal
Buenos Aires

CERKVENI VESTNIK

6. avg. Maša na Paternalu za Jerneja in Avgusta Milharčič.

13. avg. Maša na Avellanedi za Kato Ritoper.

Popoldne molitve na Paternalu. 30. julija smo imeli zelo lepo slovesnost v proslavo ljubljanskega kongresa. Naših ljudi se je zbralo kakih 400. Ko bi imeli to svečanost pravočasno razglašeno, bi bilo naših gotovo znatno več. Bilo je pa seveda mnogo več rednih faranov župnije svetega Jožefa. Zelo so bili presenečeni, ko so zadoneli raz kora sami moški glasovi. Kaj takega se le prav redkokdaj sliši v Floresu in v tukajšnih cerkvah sploh, ker pojo večinoma samo ženske.

Mašo je imel g. Kastelic. Govoril je pa g. Hladnik, najprej po špansko, nazadnje še nekaj po slovensko.

Vtis slovesnosti je bil zelo lep. Niso mogli prebrati našega petja. Nazadnje so zapeli tudi himno ljubljanskega kongresa, seveda po slovensko.

To je bil pač najlepši način, kako proslaviti ljubljanski praznik. Tako je tudi mnogim drugim prišlo na ušesa vsaj nekaj o našem imenu, pa tudi o prelepi misli Kristusa Kralja.

Vstopnice za prireditev 20. avg. so že na razpolago. Vprašajte v bankah: Germánico in Holandés, v Slov. Domu na Paternalu, pri Cotičevih (Donato Alvarez 2262) in v šoli, v Saavedri, trgovina Fratnik (Miller in Correa), v Villi Devoto pri Špicanovih (pasaje La Regia 5542), na Avellanedi pri Utrouju (Dean Funes 287), v Floresti pri Cerkvenikovih (Pasaje El Ceibo 1538, Av. del Trabajo 1650).

Cena vstopnicam je \$ 0.50 za osebo, tudi za otroke.

Janez Hladnik.

Kavarna in pizerija

Razna vina — Vsakovrstni likerji in vedno sveže pivo
Rojakom se priporočata
PETER FILIPOČ
in **JUSTO KRALJ**
WARNES 2101 esq. Garmendia
La Paternal Bs. Aires

ZGODOVINSKI ROMAN

Caričin ljubljeneec

Nadaljevanje 149

— Toda, knez Potemkin, moja pripovedka vas bo kljub temu zanimala, zagotavljam vam, da vam ne bo dolg čas.

— O tem ne dvomim, ker vem da znate zelo duhovito in zabavno pripovedovati.

— Visokost, zelo sem vam hvaležen za to mnenje, — odvrne mladi francoski zdravnik — jaz pa mislim da je ravno za odraslega človeka mnogokrat potrebno, da sliši včasih kakšno pripovedko.

Vse življenje je pripovedka. — za nekatere vesela pomladanska povest za druge pa je strašna, mrzla in zimska bajka. Gorje mu, ki ne more pozabiti resnice, ki ne vidi ničesar drugega, kakor samo vsakdanje stvari.

Kako srečni so bili naši pradedje. Priprani so bili, da živijo pri vsakem studencu povodne deklice, v vsakem drevesu je po njihovem mnenju živela boginja, mislili so, da so bogovi razmetali skale v gorovju in napravili prepade in kotanje in da leži usoda ljudi v rokah prebivalcev Olimpa.

Takrat so bili ljudje boljši, — danes pa je božanstvo daleč od njih. Pripovedoval vam bom pripovedko, katero sem mnogokrat slišal od svoje matere. — Ali smem začeti?

— Začnite, prijatelj! — Ali bi ne hotel povedati mi najprej naslov te pripovedke?

— Bom, — odvrne doktor Betales, — povedal vam bom naslov, kakor je to navada pri vsaki pripovedki. Toda šele potem, ko boste slišali celo pripovedko.

Zunaj je deževalo, grmovje je postalo zopet sveže in zeleno, listje pa je tiho šuštel, v salonu vrtnice pa

je doktor Betales jel pripovedovati:

— V Kavkazu, blizu visokega Elbrusa, enega izmed najvišjih vrhov na zemlji, se razprostira velik in teman gozd, ki ga obdajajo od vseh strani visoke skale.

Ta gozd je naravnost čudovit, takrat je marsikateri človek o tem premišljeval.

Sredi tega gozda se je nahajalo ofromno jezero. Podobno je bilo morju, ljudje pa so trdili, da je s svojimi podzemeljskimi izvirki v zvezi s Črnim morjem.

To jezero je bilo čudno, najbolj pa se je odlikovalo po tem, da je mnogokrat menjalo svojo barvo.

Zjutraj je bilo na primer zeleno kakor smaragd, čez dve uri se je spremenilo in je postalo črno kakor ebenovina, čez nekaj ur je bilo rožnato-rdeče, ko pa je zahajalo solnce, je bilo modro kakor da bi bilo posuto z vijolicami. Kadar pa je ponoči veter vznemirjal površino, je bilo jezero podobno morju zlata.

Zato so ljudje imenovali to jezero — diamantno jezero, kajti tudi diamant spreminja barve.

Tega jezera so se ljudje bali.

Pripovedovali so, da stanujejo tam hudobni duhovi, da se mnogokrat dvigajo in preže na površini vode, da bi zagledali kakšnega človeka in ga potegnili k sebi na dno jezera, kjer so mu iztrgali srce, kri hudobnih ljudi pa se je dvigala na površino in pordečila vodo.

Gozd je bil bogat najplemenitejšega drevja, toda nihče se ni upal sekati in pobirati starega drevja.

Niti najpogumnejši ljudje se niso upali iti v temen gozd, čeprav bi bili lahko zaslužili ogromne svote in čeprav je bilo v vasi mnogo revežev, ki niso imeli pozimi drv, da bi kurili.

Rajše so zmrzovali, kakor pa da bi stopili v peklenski gozd, kakor so ga imenovali. V gozdu pa je bilo

tudi mnogo divjačine.

Med debli visokih dreves je bilo mnogo jelenov, srn, medvedov, lisic in volkov. V košatih vrhovih so se nahajala gnezda orlov, ob obali jezera pa je bilo na tisoče labodov in drugih vodnih ptic.

Te živali pa niso še nikdar videle človeka. — V peklenskem gozdu je vse mirno živelo, tu ni bilo ljudi, ki bi preganjali ubogo divjačino.

Tako je bil ta gozd pragozd v popolnem smislu besede. Narava je gosto zadelala vse vhode z grmovjem in ta gozd je bil nepristopen človeški nogi.

Nekega dne pa se je na robu gozda ustavila majhna kočija.

To je bila revna kočija, ki jo je vozil samo en konj in tudi konju se je poznalo, da trpi pomanjkanje.

Na vozu pa sta se nahajali dve osebi: neki starec z dolgo belo brado, poleg njega pa je sedela deklica, ki je bila stara kakih deset let.

Bila je oblečena kakor Georgijka, ta noša pa je bila podobna perzijski. Starec je imel na glavi kožuvinasto kapo, deklica pa se je ogrnila z lahko ruto, izza katere je gledal njen nežen in rožnat obraz rado vedno v svet.

Kmetje v vasi se niso malo začudili, ko se je starec s svojim vozom ustavil pred vaško krčmo in vprašal, po kateri poti naj bi jo mahnil, da bi prišel v peklenski gozd.

Mar je ta človek znorel?

Mar je bil ta starec neumen ali pa zaljubljen in se je zato napotil v ta gozd, da bi poginil s svojo mlado prijateljico?

V peklenski gozd!

Tedaj bi bilo zanj in za njegovo prijateljico boljše, če bi se vrgla v globok prepad pod Elbrusom!

Vaščani so poskušali, da bi mu izbili to misel iz glave, starec pa je zmaljal z glavo in dejal:

— Meni ne preostaja ničesar dru-

gega, kakor da si poiščem svojo srečo v peklenskem gozdu. Če bi bil sam na svetu, bi jedel svoj kruhek kjerkoli do smrti. Toda z menoj je tale otrok, — moja vnukinja in zanj moram postaviti hišico, priskrbeti ji moram denarja, da ji bom lažje priskrbel moža.

— Kako pa mislite, da si boste pridobili denarja v peklenskem gozdu?

— Slišal sem, da je v diamantnem jezeru zelo veliko krasnih rib, — odvrne starec, — ker pa sem izkušen ribič, se bom tam bavil z ribolovom. Kar bom naložil, bom prodal v mesto nekemu trgovcu, s katerim sem se že o vsem dogovoril.

Sedaj so bil vsi prepričani, da je starec neumen.

Ali bo tako nespameten, da bo šel k jezeru in lovil ribe?

Mar ga ni strah pred hudobnimi duhovi, ki stanujejo v globini jezera in ki bodo brez dvoma prišli na površje in ubili tistega, ki se jih je drznil motiti.

— Tega starec ni škoda, — so govorili ljudje, ki so se zbrali okoli voza, — ta je dovolj dolgo živel, toda otrok, — otroka je škoda.

Ko pa so vprašali deklico, kako se imenuje, jim je odvrnila:

— Imenujem se Krista!

Žene so se prestrašile in se jele križati. Takrat je bilo krščanstvo med njimi že zelo razširjeno, Islam je bil premagán, radit ega so — vaščani trepetali ob misli, da se človek iz krvi in mesa upa imenovati z imenom Održenika.

— Kako pa se imenuje tvoj ded?

— Imenuje se Mihajlo Cristis — odvrne deklica. — Na svetu ni bolj

šega človeka kakor je moj ded. Ah, jaz sem takos rečna, da ga imam.

— Obljubil mi je, da mi bo napravil mnogo lepih igračk, po večerih pa me bo učil čitanja in pisanja, kajti tudi to zna in še marsikaj dru-

gega.

In kmalu je stari Cristis pogljal svojega konja, ljudje pa so še dolgo geldali za njima, kakor gledamo za ljudmi, ki so posvečeni smrti.

— Teh ne bomo več videli!

Stari Cristis pa je objel svojo zlato vnukinjo, položil je njeno glavo na svojo ramo in dejal:

— Krista, ne boj se, če odhajava v samoto. Kjer ni ljudi, tam je vedno dobro. Človek se mora bati in trepetati samo pred človekom.

In tako sta pripeljala v mračen in skrivnosten gozd.

Krista je ploskala z rokami od veselja, ko je zagledala — množice lepih cvetic, ki so rastle med trvo — tu so cvetele bele, rumene in modre vijolice, šipek se je vpenjal kvišku in tako lepo cvetel, pa tudi hijacinte so razširjale svoj vonj po okolici, — kamor je Krista pogledala, se ji je odprl pravi raj.

Kako pa so bile živali pohlevne! Veverice so skakale na voz in milo gledale naša potnika, zelena ptica je sedla na Kristino ramo in ji zvr-golela v uho, čeprav niso bile vajene ljudi, pa se jih kljub temu niso bale.

Celo mladi medved je zagledal voz in neokretno tekel za njim, kakor da bi bil pes in bi pripadal starecu.

— Krista, ali vidiš, da sem imel prav, — vzklikne Cristis, — ko sem trdil, da se v samoti niti živali ne boje, ker jih človek še ni prestrašil in še ni zmotil njihovega rajskega miru, midva pa — jim tudi ne bova delala napotja.

Blizu jezera je Cristis ustavil konja.

S seboj je pripeljal šotor in čez nekaj trenutkov je bil lep šotor postavljen.

Deklica se je veselila lepe okolice, stari Cristis pa je jel medtem graditi hišico.

Pamet je boljša kot žamet...

(Basen)

Stara žolna je napol ohromela. Nič več ni mogla s takšno vnebo loviti pridne mravlje, ki so njena najljubša hrana.

S težavo se je nekega dne priko-bacala do velikega mravljišča. Z dol-gim kljunom je začela brskati po mravljišču in hlastno zobati zalogo, ki so jo mravlje s trudom skupaj znosile. Najprej je pozobala sočna jajčeca, potem pa še mravlje. Le ma-lokatera ji je ušla.

Ko so mravlje sosednih mravljišč izvedele to strašno novico, so se zgrozile: "Joj, kaj bo z našo zalogo in zalogo? Vse nam bo požrešna pti-ca uničila!"

In se je začelo pravcato preselje-vanje narodov. Mravlje so kar v pro-cesijah nosile svojo zalogo iz mrav-ljišč. Kam? Tja, kamor ne sega o-blast požrešne žolne.

Toda stara žolna je bila zvita pti-ca. Po svojih mladih žolnah je raz-poslala oklice na vsa mravljišča: "Jaz, žolna, jamčim za vašo zalogo. Svobodno boste vlagale in dvigale svoje zaloge, ničesar ne boste izgubile."

In glej — neumne mravlje so ver-jele prekanjeni ptici. Začele so no-siti svojo zalogo v mravljišče, ki ga je bila do kraja izpraznila stara žolna. Iz vseh drugih mravljišč so nosile svojo premoženje v glavno mravljišče. Kmalu so bila vsa druga mravljišča prazna.

In kaj je storila požrešna in zvita žolna? Zadaž za mravljiščem je skri-vaj napravila vhod in tam zobala zalogo nič hudega slutečih mravelj. Nikoli niso tega opazile, ker je bila zaloga spredaj zmerom polna. Tako so nosile svoje premoženje nenasit-ni ptici naravnost v žrelo. Prej tako zapuščeno mravljišče je ozivilo, vsa druga mravljišča naokoli pa so iz-umrla. Po čigavi krivdi? Po krivdi neumnih mravelj.

132. POGLAVJE

Prerokovanje vaščanov se ni iz-popolnilo.

Stari Cristis si je napravil čoln, vzal je s seboj mrežo in odveslal na ribji lov.

Ko je prvič hotel potegniti mrežo iz vode, se je bal, da se bo mreža raztrgala. Bila je polna rib, polna čudovitih rib, kakršnih ni stari ri-bič še nikdar videl. Ta vrsta rib je bila doslej popolnoma neznana.

Plavuti so bile rdečkaste ali zel-enkaste. Bilo je rib vseh mogočih barv, kakor da so bile sestavljene iz pisanih draguljev, pa tudi po obliki niso bile prav nič podobne tistim ri-bam, katere je ribič lovil do sedaj.

Ulovljene ribe je srečno prinesel domov in skuhal obed, ostale ribe pa je skrbno nasolil in spravil v sod. Njih meso je bilo izvrstno.

Stari ribič je videl, da so se nje-gove nade izpolnile.

Pri lovu je imel takšno srečo, da je odpeljal vsak teden tri velike to-vore rib do gozdnega parobka, kjer ga je pričakoval trgovec, vračal pa se je vedno s polno vrečico zlatega in srebrnega denarja.

Svoj denar pa je skrbno spraviljal v ilovnat lonec, ki se je hitro polnil. Ni minilo dolgo in lonec je bil poln denarja.

Starec je bil zelo zaposlen, kljub

temu pa je imel vedno dovolj časa za vzgojo svoje vnukinje.

Ko je bilo pozimi zelo mrzlo in ko je zunaj neusmiljeno pihal veter, je stari Cristis sede s svojo vnuki-njo v topli sobi in je čital sveto pis-mo ali pa kakšno drugo knjigo.

Učil jo je čitanja in pisanja, pri-povedoval ji je o tujih državah, go-voril ji je o tajnostih narave in ta-ko večal njeno duševno obzorje.

Ded je skrbel za njeno dušo, za njeno telo pa je skrbela dobra na-rava.

Kakšna je postala Krista v teh pe-tih letih, odkar je živila s svojim dedom v peklenem gozdu!

Krista se je razvila v deklico, v najlepšo deklico, kar si jih človek more misliti.

Pripovedujejo, da so Georgijke najlepše žene na svetu, da se nič na svetu ne more primerjati z njihovo prekrasno kožo, z njihovimi očmi, s sladko rdečino njihovih ustnic in z njihovimi črnimi lasmi.

Tem ženam ni bilo treba uporab-ljati umetnega barvila za ustnice, ker jih je narava sama obdarovala s prekrasno barvo.

Opojen dehi njenih ustnic, — ta-ko pripovedujejo ljudje, — je oma-mil vsakega mladeniča, ki se jim je kadarkoli približal.

Toda Krista je bila ena izmed naj-lepših georgijskih deklic.

Bila je podobna divji vrtnici, ki se je bohotno razrastla sredi gozda.

Stari Cristis ni bil malo ponosen na svojo vnukinjo, istočasno pa je bil žalosten radi njene lepote.

— Če bi ne bila tako lepa, — je mnogokrat modroval stari Cristis, — bi bilo boljše zanjo. Lepota je dar narave, ki pa ne more nikdar koristiti njej sami temveč samo dru-gim — drugim ki bodo s poželjivi-mi rokami segli po njej.

— Prišla si mi baš o pravem ča-su v mojo mrežo, — pomisli ribič in divgne mrežo v čoln, — trgovec mi je dejal, da potrebuje za neko gosti-jo veliko ribo!

Ker pa imaš tako lepo krono na glavi, ti bom dal tudi lepo ime, —

Mladinski kotiček

Med tujinci

Daleč, daleč sam od doma, na tujinskem sam stojim, med tujinci nepoznani za svoj dom se žalostim.

Brez starišev, brez bratov, brez sester slovenskih sam. S tugov sree mi obdano žalosten živim svoj stan.

O, pa gda bo, gda bo prišla srečna vora, zelen čas, gda hribi vi zeleni srčno bom objemao vas?

Nemrem duže tu živeti, morem priti tá domo, morem priti med Slovence, gde sree mi mirno bo.

ZE ZNA

Kmet zasači na svoji jablani pa-glavec in zakriči:

"Čakaj me no, jaz ti že pokažem jabolka krasti!"

Paglavce skoči z drevesa in se spusti v tek. Med begom pa zakri-či nazaj:

"Oče, kaj mi boste kazali, saj ste videli, da jih že znam!"

DOLGA UŠESA IN KRATKA PAMET

Francek ponagaja Janezku: "Ti, Janezek, tvoja ušesa so pa vsak dan daljša."

"Kajne, iz mojih ušes in tvoje pa-meti bi se dal narediti velik osel!" ga ošvrkne Janezek.

Stara modrost

Težko se izuči, kogar že prva zmota ne zmodri.

Za izdatek premisli enkrat, za dol-go pot dvakrat, za ženitev — tri-krat.

Prva skušnja opozori, druga pouči, tretja izmodri.

Ni najbolj svetlo tam, kjer z zlat-om svetijo.

Ni vsaka modra beseda zapisana; ni vsaka lepa pesem uglasbena.

Vrni se!

(Sestri na grob)

Toplo sonce spomladansko je zbudilo rož nešteto. Polje širo, neizmerno je kot v pisan plašč odeto.

Maj je že odšel v daljavo, zmerom bliže je poletje. Iz prijaznih kmetskih hišic čuje se veselo petje.

Ah, le zame ni veeslja, ni pomladnih rož in sreče. Solza grenka, neizpita dan za dnem v očeh trepeče.

Sestrica, brez tebe zame ni veselja ni pomladi. Vrni se iz temne jame, sonca daj spet duši mladi! Olga Kurétova, Zagorje ob Savi

Na planini

Bele lise v bregu sred zelenih smrek. Gledaš in se čudiš:

V reber se zaženeš, vidiš trop ovčic, slišiš pesem zvončkov in pastirčkov klic.

V rosnem jutru koplje se planinski svet; vonj njegov je zdravje, srkaš ga kot med.

Tiho, tiho plava božji mir nad vsem. — V breg se kot po lestvi k rajskim durim pnem.

M. K.

KADAR IŠČETE SLUŽBE

obrnite se na rojakinjo

Berto Cernič

DORREGO 1583 — Gs. Aires

U. T. 54 - 3588

V mraku

Mrak je razgrnil tančice nad zemljo, v lahmem šepetu drtijo drevesa. S sinjim, široko odprtim očesom zrejo na nas sama božja nebesa.

Valčki v potoku veselo šumijo pesem pokoja, sonca in sreče. Sredi zelenja pred kipom Marije lučka ljubezni v vetru trepeče.

K brezi samotni sem se naslonila, v sinjo višavo uprla oči. Pesmi sreča je prislunila duša, nekam si, nekam — Bog ve, kam — [želi...

Olga Kurétova, Zagorje ob Savi

Tovarna pohištva

"Los Andes"

Ina na izbero vsakovrstno mo-derno pohištvo, za spalnice, je-dilnice, pisarne itd. po zelo ugodnih cenah.

Prepričajte se sami!

VINKO ROGELJ

Los Andes 249,
Villa Scasso — U. T. 652-133
Buenos Aires

Neverjetno!

Prva Slovenska krojačnica

v Villa Devoto Vam nudi ugodno priliko za zimске obleke, suknje in povrtnike

NE ODLASAJTE

V zalogi velika izbi-
ra prvovrstnega bla-
ga — Priporočila se

DANIEL KOSIČ

Villa Devoto

Ul. Calderón 3098

ZELJA

Kakor rožica v dobri radi, rada bi evetela, soncu božjemu v pozdrav bi vsako jutro zadehtela.

S slavčkom drobnim v temnem gaju bi ponoči tiho pela, na perutih hrepenenja k zlatim zvezdam bi letela.

Kot metuljček lahkokrili v rosi bi medicco pila, sončni žarek bi ujela in ga v drobnem sreću skrila.

Če bi mamica jokála, k njej bi tiho se sklonila, s sončnim žarkom blede lice bi ji gorko poljubila.

Olga Kurétova, Zagorje ob Savi

ČUDNA MAČKA

Mama je položila kos mesa na krožnik iz cinka in ga shranila v peč, da bi meso ostalo toplo. Ko se je oče vrnil domov, je Metka ste-
kla k peči po meso. Lahko si misli-te, kako se je začudila, ko je našla tam samo meso, krožnika pa ni bi-lo nikjer, ker se je v peči raztopil. Prinesla je meso očetu in rekla: "Naša mačka je pa res čudna! Pojedla je krožnik, meso je pa pu-stila!"

Goljufive sanje

Mati: "Metka, zakaj pa jokaš?"
Metka: "Kaj bi se ne. Nocoj se mi je sanjalo, da je šola pogorela."
Mati: "Kar potolaži se, saj šola še stoji."

Metka zatuli: "Hu, hu, saj zato pa jokam!"

ALI SI ZE PRIDO-BIL NOVEGA NA-ROČNIKA?

RESTAVRACIJA

"PRI ŽIVCU"

kjer boste postreženi z dobrim vi-nom, pristnim pivom in vedno svežo domačo hrano. Prostori pripravi tu-di za svatbe.

Rojakom se priporočila lastnik
EMIL ŽIVEC

Osorio 5085 — La Paternal

pa mu je prinesla zdravilno mast in mu z njo namazala prst, ki ga je zelo bolel.

Čez eno uro mu je zatekla cela roka, bila je čisto zelena, ko pa se je jel spuščati mrak, je starec začu-til, da ne bo več dočakal jutranje zore.

Truden in brez moči je ležal v vročici in pričakoval smrt.

Krista je ležala ob njegovi poste-lji.

Bridko je ihtela, videla je, da bo izgubila deda, ki ji je bil vse na sve-tu.

Ah, kaj bo delala sama na svetu? — Otrok moj, reče stari Cristis s slabim glasom in pogladi svojo vnukinjo po njenih temnih laseh, — sedaj se morava ločiti.

Krista, izpolnil sem svojo dolž-nost, ki sem jo imel napram tebi, — vse sem storil rad in iz ljubezni do tebe, ker si mi bila ti edina tolaž-ba v moji starosti.

Ko bom umrl, ljubljena hčerka, ne smeš ostati več v tem kraju. Pokop-lji me, potem pa odidi čimprej iz te-ga gozda.

Nikdar ne pojdi na obalo diamant-nega jezera, kajti sedaj ti bom pri-znal, da sem tam našel svojo smrt. Zli duhovi globokega jezera so se maščevali, ker sem šest let lovil tu-kaj ribe.

"Kristo, bodi vedno dobra in plem-enita, ostani čista in krepostna ka-kor si sedaj, če pa se boš enkrat za-gledala v oči kakšnemu moškemu, mu glej v dušo, ne pa na usta.

Tvoja mati je bila nesrečna. One-srečil jo je možki. Zato je umrla. — Tebi mora biti boljše!

Vedno se spomni, da nosiš Odre-šenikovo ime, pokaži da si ga vred-na! Sedaj pa moliva!

(Dalje prihodnjič)